

Serie nouă
august 2010

8

(CX)

36 pagini

9 lei

Am

MUZICĂ ACTUALITATEA MUSICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

A portrait of Mădălina Manole, a woman with long, wavy brown hair, wearing a dark blue top and a silver necklace. She is looking slightly to the right of the camera with a soft smile.

Din sumar:
Eurovision Classics
Concursuri
Concerte sub... Iupă
Adio, "fată dragă"
Români peste hotare
Discuri

În imagine: Mădălina Manole
Foto: www.madalinamanole.ro

Între real și posibil

Liviu DĂNCEANU

Tânjesc, nu mă sfiesc s-o spun, după dovezi că posibilul e mai tare decât realul. De obicei e invers. Viața ne demonstrează că arareori posibilul poate fi un punct de pornire; un impuls inerțial. În lumea muzicii noastre posibilul e doar probabil. Ori, mai curând, improbabil. Poate pentru că e greu să reînviem din propria cenușă. Sau într-un cât suntem văduviți de o elementară maniabilitate.

Așa am transformat efervescenta noastră viață corală într-un munte de scrum, din care, de vreo două decenii, abia mai mijește câte-un firicel de fum. Chiar dacă, secole de-a rândul, cântul vocal la români a surprins întotdeauna cu resursele sale regenerative. (Până și atunci când, în "epoca de aur", manifesta convenționalitate creativă ori o durabilă precaritate!). Am fost una dintre culturile muzicale cu o solidă infrastructură corală. Aproape în fiecare așezare mai a cătării funcționa un cor sau măcar un ansamblu vocal, capabil să ruleze un repertoriu cât de cât rezonabil. Sub semnul lor, aveam posibilitatea să experimentăm voluptatea de a tranșa meciul nostru cu platitudinea și mediocritatea. Și nu mi se pare deplasat să constat că, în România socialistă, solidaritatea dintre membrii unui cor ori dintre formațiile corale au constituit modalitățile marcante de ne aliniere și protest de masă, un fel de variațiune incipientă a societății civile. De multe ori, cântatul într-un cor era o formă de supraviețuire. Dar și de performanță. Din acest punct de vedere, activitatea corală s-a impus ca una dintre realitățile cele mai pregnante ale „epocii de aur”, rod al talentului unora și al cutezanței altora. Lecția bine asimilată a necesității reușea, în cazurile fericite (și nu erau puține!), să obțină sau măcar să mimeze succesul. Dar cel mai important aspect era cel legat de puțința unei apropieri, care se dovedea mai puternică decât tot ceea ce, virtual, îndepărta.

Astăzi, piedica majoră este că nu reușim să identificăm un principiu de comuniune, care să fie mai trainic decât tot ceea ce, actual, ne desparte. Poate că de aceea s-au risipit corurile noastre. Iar mănoasa noastră viață corală s-a redus la un murmur ce nu poate, nicidecum, atrage atenția. Traversăm o inadecvare multiplă, care ne deturneză de la normalitatea noastră specifică: 1) am părăsit vocalitatea tradițională, cu accente de echilibru și discreție, pentru o alta alogenă, excesivă și agresivă; 2) am trădat cântul vocal, cu preemțiunea lui latină și slavă în favoarea cântului instrumental, cu imanența lui anglo-saxonă; 3) am înlocuit capacitatea de a practica arta în colectiv, ca variantă suverană a socializării, cu incapacitatea de a ne bucura împreună și „satisfacția” de a gusta doar individual din bucatele sonore, ca poartă larg deschisă a însingurării. Nu sunt numai slăbiciuni ale prezentului, ci și bravade în fața trecutului. Iată însă că, surprinzător, viitorul mustește de speranță. Se spune că, dacă faci binele din interes și slăbiciune, rezultatul este ignobil și efemer, iar dacă sădești binele din virtute și forță, vei converti, cu noblețe și durabilitate, posibilul la real. Această

Photo: Mihai Cosma © 2010

a doua cale de a modula realitatea a fost aleasă de Asociația Națională Corală, condusă de Voicu Enăchescu, grație căreia s-a topit neputința de a distinge între proiect și realitate, de a testa idei, fără referință la practică, ori de a trăi sentimentul propriei îndreptățiri, fără a ține cont de îndreptățirile celorlalți. Așa s-a născut prima stagiune corală permanentă, ce poartă numele lui Paul Costantinescu, la care au participat ansamblurile corale românești cele mai active și, evident, reprezentative: „Preludiu”, „Symbol”, „Nicolae Oancea”, „Cantate Domino”, „Divina Armonie”, „Nicolae Lungu”, „Euterpe”, „Sfântul Andrei”, „Canticorum”, „Appassionato”, „Consonanțe”, „Cuvânt bun”, Teodoxa, „Patos”, Corul de copii al S.R.R., Corul

Catedralei „Sf. Iosif”, Corul Arhiepiscopiei Târgoviștei, Corul de copii al Palatului Copiilor. La cât tapaj se face astăzi pentru concerte și reuniuni muzicale de doi bani, ar trebui să curgă râuri de informații despre această vrednică și necesară întreprindere culturală. M-aș mulțumi însă și cu o ușoară briză, a cărei adiere să semnaleze, undeva, cândva, încercarea unor manageri și muzicieni destoinici de a (re)instaura normalitatea. Ori să conceadă că posibilul bate consistent, în acest caz, realitatea.

DIN SUMAR

<u>Eurovision Young Musicians</u>	2-3
<u>Concerte sub... Iupă</u>	4-8
<u>Concursuri</u>	9
<u>Filarmonica din Ploiești</u>	11
<u>Pagina corală</u>	12
<u>Concert Vox Artis</u>	13
<u>Universitaria</u>	14-15
<u>Adio, Liana Pasquali!</u>	16
<u>Români în Sydney</u>	19
<u>Ioan Holender. Close up</u>	20
<u>Punctul pe j... azz</u>	21
<u>Adio, Mădălina Manole</u>	22
<u>Concerte</u>	24
<u>Femina</u>	25
<u>Pop-Rock</u>	30
<u>Viorela Filip</u>	32
<u>Discuri</u>	34-35

VIENA

Finala „Eurovision Young Musicians”

Dumitru AVAKIAN

Ne place sau nu să vedem realitatea, iată, pentru a doua ediție - edițiile au fost consecutive, concurentul propus de TVR Cultural, de juriul desemnat de acest canal media, nu a intrat în finala competiției „Eurovision Young Musicians 2010”.

Și în acest an, în mijloc de mai, marea finală a avut loc la Viena în piața Primăriei, pe o scenă special amenajată în aer liber. De fiecare dată, începând cu anul 2006 finala acestei competiții organizate sub egida „Eurovision”, coincide cu deschiderea marelui festival vienez al artei, anume Wiener Festwochen. European Broadcasting Union – E.B.U., a fost iarăși coproducător al acestei spectaculoase manifestări. Muzică de bună calitate, bine cântată, merită a oferi un mare spectacol publicului larg; iar aceasta prin intermediul celor mai tineri și mai talentați muzicieni. Este menirea acestui spectacol adresat publicului vienez, adresat lumii prin intermediul canalelor de radio și tv.

Am asistat în câteva rânduri, la Viena, pe parcursul a trei ediții la rând, la manifestările ce își propun a etala marele spectacol al tinereții, al muzicii, prin intermediul celor mai tineri muzicieni concertişti. În acest an participarea mea a fost posibilă grație sprijinului generos oferit de Primăria sectorului 1, București. La Viena, în ediția din acest an, acompaniamentul a fost susținut de Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii, ansamblu condus de tânărul, de inimosul dirijor Cornelius Meister.

Din numărul de cincisprezece tineri soliști desemnați de diferitele televiziuni naționale, juriul probelor semifinale a selectat șapte concertişti cu vârste cuprinse între 16 și 19 ani. Sunt talentați. Sunt bine pregătiți. Recunosc, asistând la spectacol, de asemenea la probele semifinale, mi-a fost dificil să compar o evoluție concertistică la saxofon cu cea de la

marimbafon, armonică, vioară, violoncel sau pian... Sunetul se formează altfel. Expresia se comunică altfel.

Un alt juriu, cel al finalei competiției, juriu condus de cunoscutul compozitor și dirijor maghiar Péter Eötvös și-a desemnat opțiunea privind distincția supremă, în persoana minunatei flautiste Eva-Nina Kozmus din Slovenia, o apariție scenică și muzicală cuceritoare; ...a prezentat partea finală a spectaculosului Concert de Jacques Ibert.

Pentru a doua ediție consecutiv, concurentul propus de TVR Cultural nu a intrat în finala cea mare, vieneză; ne aducem aminte, cu patru ani în urmă, ultimul concurent român propulsat în finală a fost pianista Alina Bercu din Brașov.

De această dată la București, în mijloc de martie, la Ateneul Român, a avut loc etapa finală a competiției naționale, etapă deschisă publicului, realizată cu participarea Orchestrei Naționale de Tineret a României, formație condusă de dirijorul Horia Andreescu. Voi atrage atenția asupra participării cu totul speciale a tinerilor instrumentiști membri ai acestui ansamblu. S-a cântat cu un entuziasm contaminant, cu o acuratețe pe care nu o întâlnești deseori în cazul evoluției formațiilor profesionale, la noi.

Ștefan Cazacu

Am fost martorii unui adevărat spectacol al tinereții, al muzicii, al bunului gust. Miza spectacolului a fost mare. Selectat de juriul național condus de muzicologul Valentina Sandu-Dediu, la cei 16 ani ai săi Ștefan Cazacu (laureat al Premiilor pe 2009 ale revistei noastre) a avut șansa de a intra în grupul celor mai tineri soliști propulsați direct în contextul vieții muzicale

europene. Este elev al Liceului de Muzică „George Enescu” din București. Dispune de o muzicalitate nativă atent orientată. Este de admirat bunul gust al adresării. Condiția tehnică a acțiunii violoncelistice este valabilă în mod absolut. La București, Ștefan a prezentat ultima parte, un spectaculos marș, din Concertul pentru violoncel și orchestră de suflători de Friedrich Gulda, muzician austriac, compozitor contemporan și pianist de faimă internațională. Ștefan nu a intrat în competiția finală, de la Viena. A câștigat experiență. A învățat că un concurs se pierde și se câștigă pe drept; uneori pe nedrept.

A cunoscut rigorile competițiilor cu miză mare.

Ce anume urmărește această competiție muzicală

Recital de vioară - Aron Cavassi

C. D. ZELETIN

„Tândărica bradului”, vioara, rămâne fără îndoială cel mai greu instrument. Violonistul este creator cu fiecare sunet emis, fiecare dintre ele fiind, la rândul lui, o creație. Sunetul, chiar în obținerea ideală, e purtătorul unei informații privitoare la vârsta celui ce l-a produs. Viața lui trece în timbrul vibrațiilor corzii. Exercițiul ghicirii acestui detaliu biografic îl fac fără voie oricând deschid radioul în mijlocul unei piese pentru vioară. Ghicirea vârstei interpretului îmi oferă o anume voluptate, cu atât mai ațâțătoare cu cât e mai riscantă. Atelierul abstract al acestor reconstituiri sonore e un secret câmp de tragere la țintă. Punctul cel mai înalt, coincidența interpretării cu stilul propriu unei vârste e o matrice, și ea îmi dictează satisfacția nimeririi. Singura perturbație a acestui sistem o constituie geniul: el răstoarnă totul, el îți amintește de zădărnicia construcției tale de norme, uneori înlocuind-o, pentru o clipă, cu impresia de prăbușire, de haos și de naștere din nou...

Duminică, 6 iunie 2010, în Salonul de muzică al Palatului Cantacuzino din București am asistat la recitalul de vioară al tânărului **Aron Cavassi**, acompaniat la pian de **Smaranda Ilea**. În program, cinci piese: Tommaso Vitali, *Ciaconna*; Giuseppe Tartini, Sonata în sol minor, *Trilul Diavolului*; W.A. Mozart, Sonata în mi minor nr. 21; George Enescu, *Impromptu concertant* și Henryk Wieniawsky, *Poloneza nr. 1* în re major. Program frumos, interesant: de la rafinamentul din *Trilul* lui Tartini, la neliniștile fugace ale *Impromptu*-ului enescian. Interpretare impecabilă. Ne place să menționăm faptul că Aron Cavassi (elevul profesoarei Carmen Runceanu la Liceul “George Enescu”) are un palmares de aproape 40 de premii, dintre care trei mari premii naționale.

Dar violonistul de 14 ani are forță și tensiune imaginativă. Din cele două atât de solicitate mâini, cea dreaptă, posesoare a arcușului, informează mai mult asupra forței artistului, în sensul dezvăluirii potențialităților de devenire. E important lucrul acesta, fiindcă, în curgerea anilor de autoperfecționare, forța e mai lesne de modelat decât delicatețea, însușire de cele mai multe ori înnăscută. Finețea

neînsoțită de forță rămâne expusă intemperiilor umorii de moment. Având forță, tânărul artist deține ceea ce se numește stăpânirea instrumentului, în toată largă plajă de înțelesuri ale acestei noțiuni, de la dulceața notei la desăvârșirea construcției sonore. Iar Aron Cavassi stăpânește vioara. Nu numai pentru singurătatea lui, devotată ascezei instrumentului, ci și pentru sala care îl ascultă cu încântare.

europăeană susținută de marea rețea a televiziunilor naționale? În mod evident se are în vedere plasarea tinerilor muzicieni concertiști, a celor mai talentați dintre

aceștia, cât mai aproape de preocupările cotidiene ale marelui public. Este o competiție-spectacol pe parcursul căreia, în etapa finală, într-un interval de aproximativ 10 minute, în compania orchestrei, solistul trebuie să cucerească simpatia asistenței, să demonstreze abilități instrumentale spectaculoase, capacități speciale de comunicare artistică.

În marea finală au fost promovați cu șanse speciale soliștii instrumentelor – le voi numi – exotice, anume saxofonul, marimbafonul și armonica; în ediția precedentă, în anul 2008, a fost promovat un tânăr englez care cânta la muzicuță! Nu pot să nu observ faptul că la București, în finala națională, a lipsit cu desăvârșire această categorie de instrumente, promovată cu consecvență în competițiile „Eurovision”. Mă refer, spre exemplu, în primul rând la nai, acest instrument atât de spectaculos, de popular la noi, instrument care nu a fost niciodată prezent în competițiile „Eurovision Young Musicians”. Instrumentul, solistul acestuia, ar fi stârnit interesul unui public internațional.

Pe această direcție, Televiziunea noastră națională, în mod special TVR Cultural, își asumă o mare răspundere privind prezența României în marele circuit internațional al valorilor. S-a ales calea unei prezențe pasive, cu rol de constatare a datelor muzicale oferite de candidați, în baza înregistrărilor magnetice, în fazele jurizărilor anterioare, naționale.

Or, rolul activ al echipelor TVR Cultural trebuie să se manifeste din chiar primele momente următoare finalei ediției vieneze. În licee, în universitățile din țară pot fi depistați tineri năiști, spre exemplu; ar urma să fie antrenați, pregătiți în vederea susținerii probelor care, în final, să ducă la eventuala lor promovare în competiția națională „Eurovision”. E drept, aspectele de ordin organizatoric ne dau de furcă și aici. Poate le depășim. Poate.

OPINII DE MELOMAN

Eugen TODEA

În luna aprilie 2010, în programul Filarmonicii „George Enescu” apare o singură compoziție românească, și aceea într-un recital: *Sonata a II-a pentru vioară și pian* de George Enescu...!

Și totuși, prin grija a doi muzicieni francezi, am avut satisfacția ca dirijorul **Alain Pâris** să pună în primul concert simfonic al lunii o piesă contemporană „Veriges de la Croix” de Thierry Escaich (cităm din caietul-program) - „Compozitor, organist și improvizator recunoscut internațional, ... o figură majoră a scenei muzicale contemporane și una din cele mai originale”. Piesa „Veriges de la Croix”, interpretată cu multă ardoare de orchestra simfonică a filarmonicii noastre sub bagheta lui A. Pâris, este o transpunere în cheie muzicală contemporană a tabloului pictat de Rubens la începutul secolului XVII, cu subiect din mitologia creștină – „Coborârea de pe cruce”. Lucrare cu percepție amplă care o colorează variat, căreia „(...) i se adaugă o nouă dimensiune, aceea a unui anume misticism... ornamentată în maniera unui lamento baroc... Un motiv plin de zbucium... aspectul sonor îmbracă un anumit dramatism...”. O pictură muzicală după un tablou clasic. Executarea în primă audiere românească, cu participarea cu rezonanță scântâietoare a tuturor compartimentelor orchestrei, a făcut ca o compoziție contemporană, înscrisă în cucernicia Săptămânii Patimilor, să fie bine receptată și viu aplaudată. Concertul simfonic al filarmonicii bucureștene conduse de A. Pâris cu o gestică agitată, dar eficientă, a continuat cu o versiune antologică a *Concertului pentru vioară și orchestră* de Jean Sibelius, într-o execuție de o muzicalitate și virtuozitate deosebite a numelui de acum violonist **Remus Azoitei**, iar după pauză *Simfonia în Do major* de Paul Dukas, parcă în primă audiere românească, unde, între noi fie vorba, poate să și rămână, întrucât nu spune nimic!

Compozitorul, organistul și improvizatorul Thierry Escaich a susținut în Vinerea Mare la Ateneul Român un foarte interesant **recital de orgă** cu piese de compozitori francezi; din școala lui Cézair Franck – Ch. Tournemire și L. Vierne, și din cea a lui P. Dukas – M. Duruflé și O. Messiaen, o piesă de clasicul A.P.F. Borly și o remarcabilă compoziție proprie – „Trei

poeme pentru orgă”, în care povestește sentimental despre „apele copilăriei”, „o mască” și „speranță de bine”. Interesante și originale în programul seriei au fost însă cele două improvizații la orgă propuse de talentatul interpret. Prima, prezentată în stil romantic, a fost un „Preludiu și fugă” având ca temă o frază muzicală din *Balada* lui Ciprian Porumbescu. Consistentă ca durată, cea de a doua improvizație – cu orgă preparată! – a avut ca temă dansul în stil popular românesc din *Rapsodia I-a* de Enescu, pe care l-a prelucrat în caracter contemporan, în câteva variante de ritm. Mi-a amintit un recital de pian în primii ani ai deceniului V din secolul trecut, cu Constantin Silvestri pe estrada Ateneului Român. Marele muzician a propus improvizații la teme venite din public. Propunerea a fost făcută de un grup de studenți de la Școala Politehnică și am ascultat

Photo by Sébastien Erome

fascinați antologica variație improvizată pe cele 4 note care alcătuiesc numele cantorului de la Leipzig: B,A,C,H.

P.S. Opinăm că secretariatul muzical al filarmonicii ar fi fost oportun să propună interpretului o piesă românească pentru orgă, care cine știe prin ce hazard ar fi putut să ajungă în circuit universal; dar n-a fost să fie...

*

Pentru un sfârșit de săptămână de trei zile la Brașov ne-am programat un concert simfonic, un recital instrumental, eventual la Biserica Neagră, și o piesă de teatru. Fiind în extrasezon, la mijlocul unui aprilie cam friguros și cu un soare nu chiar cu dinți, dar de început de primăvară, a trebuit să ne mulțumim cu concertul săptămânal al Filarmonicii „Transilvania” din Brașov, care este programat în fiecare joi seara în sala Cercului Militar, și cu slujba religioasă cu orgă, la Biserica Neagră duminică dimineață.

Simfonicul din 15 aprilie a fost dirijat de chinezul naturalizat austriac **Jin Wang**, muzician îndrăgit, atât de des prezent pe estradele de concert românești. Pianistul **Ion Dragoș Dimitriu**, în prezent student al Universității „Transilvania”, un tânăr talentat, clasificat al treilea în finala concursului din luna martie de la

București pentru *Eurovision Young Musicians*, cu cursuri de măiestrie la Salzburg, Bilbao și Brașov, a atacat temerar *Concertul nr.2 pentru pian și orchestră* de Serghei Rahmaninov. A fost viziunea unui foarte tânăr pianist, care la concursul sus-menționat s-a afirmat cu un concert de Mozart. Cu o tehnică bună, frazare și muzicalitate relativă, a fost de remarcat în dialogurile cu vioara I. și flautul. Poate va fi unul dintre urmașii renumiților pianiști care au pornit de la Brașov și s-au afirmat apoi pe plan internațional, ceea ce promite. Am remarcat muzicalitatea solistului în cele două bisuri acordate la aplauzele insistente, Bach și Rachmaninov. După pauză, filarmonica brașoveană sub bagheta lui Jin Wang a interpretat *Simfonia a IV-a* de Brahms. O execuție în care au excelat partidele de corzi, în special vioara I. cu concert-maestrul Dănuț Manea, suflătorii de lemn, remarcabil flautistul Ioan Greluș, și corectitudinea ritmului la timpane. Disonanțe și decalări am sesizat la alături, în special la corni, în primele două părți ale simfoniei, așa că la aplauze credem că remarcarea acestei partide nu a fost justificată. Întreaga simfonie a fost pare-se prea accentuată de dirijor pe *forte*, dar este greu să fii muțumit de audiere în sala Cercului Militar Brașov, care nu are o minimă amenajare pentru concertul unei orchestre simfonice.

Duminică dimineața, slujba evanghelică de la Biserica Neagră (încălzită). Rugăciunile presbiterului au alternat cu acordurile grave la orga de concert a bisericii, măiestrită de venerabilul **Eckart Schlandt**. După sfârșitul slujbei, la mica orgă de acompaniament din altar s-a așezat **Steffen Schlandt**, cu care întreaga asistență din biserică a cântat, după o partitură distribuită la intrare, o rugăciune compusă special pentru enoriașii celebrei biserici din Brașov, de Peter Strauch în 1978. La sfârșit, germanul **Michael Schöll** la trompetă (a studiat la Univ. „Transilvania”) acompaniat de Steffen Schlandt la orgă, au „suflat” cu evlavie un Choral de Bach în transcripție pentru trompetă. Slujba religioasă și manifestarea muzicală au durat cca o oră.

Pentru melomani: Biserica Neagră a difuzat Calendarul muzical al anului 2010, an în care orașul Brașov aniversează 775 de ani de atestare documentară.

În stagiunea de vară concertele de orgă vor avea loc astfel: în lunile unie și septembrie în fiecare marți, la orele 18, iar în lunile ieulie și august: în fiecare marți, joi și sâmbătă la orele 18. Sunt programați organiști din Germania, Elveția, Franța, Canada, Italia, Ungaria, România. Între 14 și 17 octombrie se va desfășura a IX-a ediție a Festivalului „Musica Coronensis”.

Stil

Corina BURA

Un concert deosebit de interesant și bine gândit a încheiat luna aprilie la Filarmonica „George Enescu” avându-l la pupitru pe dirijorul de origine mexicană **José Areán**, solist fiind tânărul violonistul rus **Sergey Malov**. Programul s-a deschis într-un ambient sonor elevat, cu *Variațiunile simfonice pe o temă de Haydn, op.56 a*, în sunurile vibrante ale tonalității Si b major, lucrare aparținând ilustrului **Johannes Brahms**. Cele 8 inelele variaționale au fost integrate în desfășurarea sonoră fără a-și pierde caracterul și individualitatea, ceea ce demonstrează o înțelegere superioară a textului muzical. Impresionant și expresiv a fost momentul apariției ritmului punctat, al variațiunii a șaptea – Siciliano – și solemnitatea finalului, el însuși structurat pe principiul variațiunii polifonice de tip Passacaglia sau Ciaccona. Întregul opus reprezintă o mostră de mare virtuozitate componistică prin care Brahms dă măsura uriașei sale capacități de sinteză. Violonistul Sergey Malov s-a dovedit a fi un interpret ideal al *Concertului în mi minor pentru vioară și orchestră* scris de **Felix Mendelssohn – Bartholdy**.

José Areán

Deși aparțin unor școli cu totul diferite, Malov s-a atașat, la fel ca și Dubach, de natura cantabilă a lucrării, mult mai prezentă la Mendelssohn decât la Edouard Lalo. Malov este o natură sensibilă care se dezvăluie prin sunetul său foarte frumos, prin fraza elegantă și printr-un simț deosebit al mișcărilor interioare din cadrul acesteia. Tehnica sa este briantă, ceea ce înseamnă claritate, viteză, stăpânirea perfectă a trăsăturilor de arcuș chiar pe cele mai dificile catene, toate acestea fiind subordonate expresivității. Cu toate că, în general, interpretarea a respectat recomandări deja tradiționale, fantezia sa a găsit totuși câteva momente în care să evadeze din tiparul „clasic”, în cadență, la repriza mișcării secunde și în finalul strălucitor unde a beneficiat și de susținerea optimă a flautelor. José Areán s-a arătat a fi un partener extrem de atent la toate intențiile solistului realizând un acompaniament de clasă. Malov este un artist complex și stăpânește cu aceeași măiestrie viola și viola barocă. Abilitățile interpretative și viziunea stilistică au făcut

obiectul bisului, nu mai puțin decât transcripția pentru vioară a celebrei *Toccate și fugi în re minor*, emblemă a artei organistice bachiene, în care și-a dezvăluit, dacă mai era nevoie, arta emisiei sonore diferențiate preluată din construcția registrelor orgii, gândirea muzicală superioară și echilibrul. Pe parcursul minutelor în care se desfășurau cascadele ornamentale pe pilonii nevăzuți dar mereu prezenți ai savantei construcții, sala Atheneului Român a intrat într-un fel de imponderabilitate, fascinată de magia pe care o degajau nu numai vioara lui Malov, ci și figura sa spiritualizată.

Astfel că pauza nu a făcut decât să acorde un respiro pentru continuarea incursiunii în lumea Barocului, de data aceasta printr-o lucrare extrasă tot din repertoriul organistic : **Dietrich Buxtehude**, *Ciaccona în mi minor*, prelucrată pentru ansamblu instrumental de **Carlos Chávez**, unul dintre cei mai reprezentativi compozitori latino-americani din generația sa și unul dintre cei mai de succes orchestratori.

Pentru prelucrarea din 1936, Chavez ia în considerare caracteristicile orgilor nord-germane pentru care Buxtehude a conceput corpul său organistic și realizează prin aparatul orchestral tocmai acea demnitate, solemnitate caracteristice ciacconei, nu întâmplător aleasă, dată fiind apartenența sa la un spațiu hispanic. Ca și în cazul *Variațiunilor de Brahms*, José Areán a realizat monumentalitatea construcției, fără a pierde din vedere expresia temei și a metamorfozelor impuse de învelișul orchestral.

Concertul s-a încheiat cu o suită alcătuită din muzica baletului *Pasărea de foc* scrisă de **Igor Stravinski** pentru Baletul rus. Această muzică nu mai are nevoie de nici o recomandare, în ideea că este atât de bine scrisă încât se cântă cumva de la sine. José Areán posedă simțul culorii, implicit al contrastului, iar suita oferă din plin pretextele realizării unei atmosfere de basm în care plutesc armonii de extracție debussy-iană, urmând ca în *Dansul infernal al lui Kașcei* Stravinski să se dezlănțuie temperamental.

Cu toate că la o vedere superficială acest parcurs care pleacă de la Baroc și ajunge la opera unuia dintre titanii componisticii secolului al XX-lea poate apărea eclectic, iată că o selecție inteligentă a lucrărilor și o viziune dirijorală integratoare realizează punți solide peste secole în ideea unei Surse Sonore Unice care își trimite cu dărnicie mesajele.

Ziua Europei

Tanta DIACONESCU

Un concert duminical susținut pe scena Ateneului de orchestra **Simfonia-București** (ansamblul alcătuit și manageriat de reputatul dirijor Florin Totan) sub o ceremonioasă titulatură – 9 mai, “Ziua Europei” – s-a detașat total, prin repertoriul ales, prin tinerețea instrumentiștilor, a solistului, a dirijorului și a publicului, din penumbra politicoasă a momentelor culturale oficiale.

„Povestea” celor trei compozitori **europeni**, G. Rossini – *Uvertura operei Il Signor Bruschino* – W.A. Mozart – *Concertul nr. 9 pentru pian și orchestră* K.V. 271, „Jeunehomme” – F. Mendelssohn Bartholdy – *Simfonia nr. 4 în La Major* „Italiana” – a început-o, cu o vervă ușor autoironică dublată de reflecții muzicale nuanțate, Vladimir Popescu-Deveselu. Iar protagoniștii au demonstrat-o strălucit nu doar prin entuziasmul

tinereții, cât printr-o neașteptată cotă a unui profesionalism autentic, asumat cu o responsabilitate îndreptată spre împliniri viitoare superioare.

O orchestră simfonică redusă – din considerente financiare ce întunecă viața culturală a întregii planete – la dimensiunile minime ale cerințelor timbrale, se susține numai prin **calitatea** necosmetizată a instrumentiștilor săi. Glumă ori farsă muzicală, uvertura rossiniană a solicitat așadar interpreților, pe lângă acuratețe intonațională, o precizie ritmică și o exactitate a ripostelor timbrale fără stăgnări licențioase, cerințe pe care dirijorul croat **Marc Cikes** le-a urmărit, la rândul său, cu promptitudine, cu maximă seriozitate dar și cu o nedisimulată emoție.

Expresiv și riguros totodată, gestul dirijoral autoritar, lipsit de echivoc, nu a lăsat orchestrei nici o posibilitate de glisare înspre eventuale soluții stilistice anterioare, neconforme cu propriul canon interpretativ. Și nu s-a înșelat. Paginile mendelssohniene au fost pline de lumină și virtuozitate

dialogală iar acompaniamentul la partitura solistică în deplină consonanță cu intențiile și elanurile interpretative ale pianistului.

La cei 16 ani ai săi, **Cristian Sandrin** vădește, prin naturalețea cu care se plimbă pe claviatură, o uimitoare afectivitate pianistică. Micul virtuoz, laureat la multe și prestigioase concursuri, trece fără efort granița dintre cerințele tehnice ale textului și reflecția nuanțată stilistic a acestuia. Instrumentul îi răspunde cu ușurință pe o largă scală a intensităților iar solistul s-a dovedit a fi, în pofida vârstei, un plâsmuitor inventiv, lucid și sensibil al aforisticelor sonorități mozartiene.

Când animate, prin claritate și robustețe, alteori patetice sau doar vesele, dar niciodată lipsite de energia generoasă a sincerității, acestea au fost mesajele muzicale pe care Cristian Sandrin, dirijorul Marc Cikes alături de orchestra **Simfonia-București** le-au transmis celor veniți să-i asculte, înnobilând titulatura de **stagiune educativă** atribuită sporadicelor concerte matinal-duminicale.

VIRTUOZII

Adrian Leonard MOCIULSCHI

La Brăila, frumosul oraș dunărean care a dat istoriei muzicii pe Iannis Xenakis, s-a desfășurat cea de a doua ediție a Concursului Național de Pian “VIRTUOZII”. Organizarea unei astfel de competiții a constituit o inițiativă cu atât mai laudabilă cu cât aceasta s-a adresat preponderent copiilor - deopotrivă elevi la școlile populare de arte sau liceele de muzică. Numărul foarte mare al participanților, respectiv peste 120 de copii și tineri din toate colțurile țării, a depășit așteptările.

Prințese îmbrăcate în elegante rochițe și chipeși cavaleri în ținută de gală, au urcat, rând pe rând, pe scenă, demonstrând virtuți demne de ucenicii Euterpei: **dăruire**, **talent** și multă, foarte multă **muncă**. Spre delectarea unui public pe cât de entuziast pe atât de numeros, micii pianiști au confirmat, prin exemplul personal, că doar virtuozii s-au înscris în concursul de pian... “VIRTUOZII” !

În lipsa unor piese impuse, liberul arbitru lăsat profesorilor de pian și elevilor concurenți în a-și fi ales lucrările cu care au participat în concurs, a relevat o importantă constatare și anume că, alături de muzica clasică, muzica secolului XX se bucură de un egal interes. În timp ce în Capitală începea SIMN, la Brăila am putut asculta muzica unor compozitori impresionisti, precum C. Debussy, sau neoclasici, ca D. Șostakovici, alături de exponenți ai creației naționale (S. Drăgoi, P. Constantinescu, etc.).

Sarcina de atribuire a premiilor nu a fost deloc una ușoară, având în vedere nivelul performanței și pasiunea tuturor copiilor implicați în această competiție. Membrii

juriului, (doamnele **Ioana Maria Lupașcu**, solist concertist al Filarmonicii din Ploiești, **Adriana Burcă**, **Mircea Bogatu** și **Mircea Petrescu**, profesori), au răsplătit truda micilor participanți cu premii, medalii și plachete onorifice. Dar dincolo de diplomele primite, cel mai important lucru l-a

constituit, pentru copii, mulțumirea de fi putut cânta într-o audiție publică în fața unei exigente comisii, într-un context competițional de duranță. Din rândul acestora s-a remarcat tânărul în vârstă de 10 ani **Ciotescu Vlad Alexandru** din Timișoara (clasa profesor Steluța Dinulescu), prin dăruirea și sensibilitatea sa artistică impresionantă. Deși nevăzător, Vlad a demonstrat că dragostea

Vlad Alexandru
Ciotescu

pentru muzică poate învinge orice obstacol, iar bucuriile muzicii pot revela adevăratele frumuseți spirituale ale lumii. A fost distins cu Premiul I la secțiunea la care a participat și nominalizat pentru Marele Premiu Trofeul “VIRTUOZII”.

În disputa acerbă pentru mult râvnitul trofeu s-au angajat micuța **Gârlea Eva Maria** (distinsă cu Premiul I la secțiunea în care s-a înscris) și tânărul **Șarpe Leonard** (laureat tot cu Premiul I la categoria lui de vârstă). Ambii finaliști au cântat cu maturitate, evidențiind mai presus de virtuozitatea tehnică acel “ceva” care nu se poate cuantifica pe căile rațiunii ci doar simți prin interpretările însuflețite cu talent. Trofeul “VIRTUOZII” a plecat la Iași, fiind decernat Evei Maria Gârlea (clasa profesor Ioana Stănescu), în ovațiile publicului. Și, pentru a încheia apoteotic această manifestare artistică de excepție, **Maria Ioana Lupașcu** a coborât din loja juriului pentru a urca pe scenă, unde a interpretat magistral 3 lucrări ale compozitorului omagiat anul acesta: Frederic Chopin. Spiritul excelenței a încununat astfel această sărbătoare a tinereții, muzicii și frumosului.

Armonii de primăvară

Corina BURA

Instalarea treptată a mult așteptatului anotimp în care ziua devine triumfătoare aduce cu sine revederea unor binecunoscuți și bineapreciați concertişti ai scenelor bucureștene. Astfel, dirijorul **Francisco Rettig** s-a aflat pentru două concerte consecutive la pupitrul Orchestrei Naționale Radio, primul dedicat creației lui Robert Schumann, de la a cărui naștere se împlinesc anul acesta 200 de ani, al doilea orientat spre acel repertoriu al muzicii franceze penetrat mai mult sau mai puțin de idiomele hispanice. Programul concertului din 23 aprilie a.c. a cuprins trei creații selectate din opera lui **Maurice Ravel**, două aparținând inițial repertoriului pianistic, ulterior rescrise de autor, de acest geniu formidabil care intuiește perfect potențialul acestui instrument gigant numit orchestră: „*Alborada del gracioso*”, extrasă din ciclul „*Miroirs*”, prelucrată pentru orchestră în 1918, un lanț de teme „amețitoare”, presărat cu efecte chitaristice, marcat de ascuțite contraste dinamice, plin de virtuozitate și „*Pavană pentru o infantă defunctă*” - în care aduce un colorit orchestral impresionist, prin armonii de septime și none, prin discrete iregularități care sunt de fapt componente ale Frumosului. Solistul concertului a fost virtuozul **Alexandre Dubach** în *Simfonia Spaniolă* de **Édouard Lalo**, scrisă între 1873-74. Preferințele solistului pentru un anumit tip de muzică romantică sunt bine cunoscute, iar opțiunea pentru acest opus a fost cum nu se poate mai bine venită în circumstanțele în care repertoriul violoniștilor concertişti s-a concentrat în ultimul timp pe

preclasici sau pe neoromanticii și neoclasicii ruși. *Simfonia Spaniolă* este cel de-al doilea concert pentru vioară din cele patru pe care le-a scris Lalo, pe lângă multe alte piese și lucrări camerale pentru vioară sau pentru violoncel, poate pe nedrept uitate. Nu trebuie trecut cu vederea faptul că Lalo a studiat foarte serios vioara cu unul din străluciții pedagogi ai epocii, François Antoine Habeneck, și că el însuși a fost violist în Cvartetul Armigaud. Din creația sa pot fi desprinse trăsături dramatice foarte convingătoare, uimitoare diferențieri ritmice, o „trioletizare” a structurilor, după cum s-au exprimat unii critici, și un simț cu totul special, complex chiar, pentru feluritele culori ale sonorității, toate acestea fiind mult apreciate de Claude Debussy. Astfel, Lalo poate fi considerat un antemergător al

Această manieră, pe care o putem denumi rafinată, mai „franțuzească”, a fost menținută pe parcursul primelor patru părți unificând muzica în pofida caracterului contrastant al mișcărilor. Finalul, încărcat de atmosferă sărbătorească, s-a desfășurat alert, într-un flux continuu, con brio, chiar dacă au mai existat unele mici decalaje între orchestră și solist. Forma optimă și

Alexandre Dubach

Francisco Rettig

buna dispoziție a solistului au continuat în cele 3 bisuri oferite: Capriciile nr 13 și 1 de Niccolò Paganini și o temă cu variațiuni/ imn de Julius Ernst Wilhelm Fucik. Concertul s-a încheiat cu *Suita a doua* extrasă din baletul-simfonie coregrafică *Daphnis și Chloé* scrisă pentru baleturile ruse în 1909. Este cea mai amplă lucrare scrisă de Ravel, considerată cea mai bună, tipic impresionistă, o capodoperă a genului orchestral. Amplului aparat îmbogățit cu tam-tam, mașină de vânt, trianglu, tobă mare, tobă mică, castaniete, tamburină, celesta, crotales, glockenspiel 2 harpe i s-a alăturat și partea corală susținută de Corul Academic Radio condus de Dan Mihai Goia, iar Francisco Rettig a evoluat pe tonuri și culori orchestrale deosebite, creând acea atmosferă extatică specifică evocărilor mitice.

Impresionismului și în acest spirit este oportun să luăm în considerare problematica *Simfoniei Spaniole* și nu numai ca un moment de virtuozitate pe melodii cu parfum meridional. Alexandre Dubach a avut în vedere aceste argumente imprimând tuturor temelor un caracter predominant liric, evitând accentele exagerate sau glissandele focose, care abundă în cele mai multe interpretări.

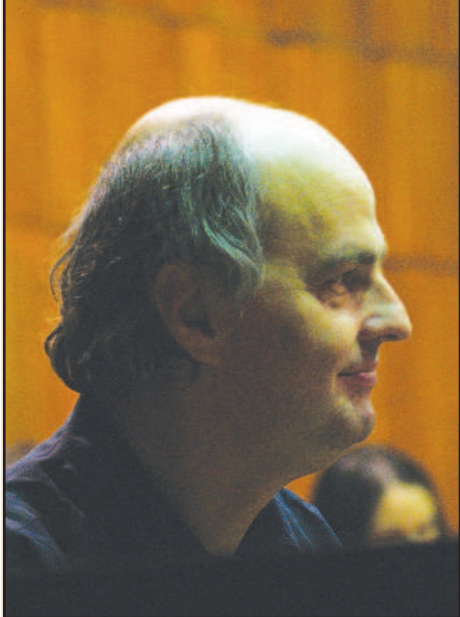
Aniversare

Corina BURA

Societatea Filarmonică din Câmpina a împlinit 20 de ani! Cu siguranță, puține asemenea organizații culturale au rezistat fluctuațiilor acestor vremuri curioase pe care le trăim. Faptul că această asociație a reușit să-și susțină fără abatere activitățile propuse, cu rezultate demne de admirat, se datorează în exclusivitate inițiatorilor și organizatorilor, inimoșilor frați Ing. Tudor Moisin și Dr. Maria Christina Moisin.

Într-o lume în care totul are tendința de a se transforma în „afacere”, iată că mai sunt oameni care fac parte din acea lume rară, care înțelege că grija pentru spirit este de fapt motorul secret care împinge o societate spre progres. Astfel, prin imense eforturi materiale proprii, susținuți logistic și de către un mic eșalon al autorităților locale, timp de două decenii au

Viniciu Moroianu

căutat să realizeze câte ceva în acest sens pentru mica dar cocheta așezare prahoveană, odinioară renumită pentru bunăstarea pe care o aduceau afacerile cu petrol. Și fiindcă puterea exemplului este contaminantă, astăzi în Câmpina se desfășoară independent activitățile muzicale ale asociației *Sempre Concerto* alături de un

Concurs de vioară care are loc o dată la 2 ani, toate prin grija violonistei Cornelia Bronzetti, la rândul ei născută în acest oraș.

Din motive obiective - sala Casei de Cultură nefiind disponibilă la acea dată - concertul simfonic „de primăvară” a avut loc la București, la Universitatea Națională de Muzică, în sala „Sergiu Celibidache”, pusă la dispoziție cu generozitate de către rectorul instituției, prof. univ. dr. Dan Dediuc. Orchestra, care a fost amplificată numeric prin participarea unor studenți de la Conservator (ca să folosim denumirea mai veche, clasică dar atât de frumoasă a acestei instituții) a fost condusă de dirijorul Răzvan Luculescu. Afișul promitea un program integral „Schumann” în ideea aniversării bicentenarului nașterii compozitorului. Până în cele din urmă din programul schumannian s-a păstrat lucrarea

„de rezistență”, de fapt marea atracție a tuturor simfonicelelor, concertul cu solist. Pianistul Viniciu Moroianu, care și-a încheiat astfel o stagiune solistică excelentă, face parte tot din aceeași categorie de oameni-artiști rafinați, care înțeleg că actului interpretativ trebuie să-i dai valoare în sine indiferent de circumstanțele în care are loc. Din acest motiv cariera lui Viniciu Moroianu este una care se împlinește mereu pentru că natura sa artistică este străbătută de un profund umanism. Revenind la *Concertul pentru pian în la* de **Schumann**, Viniciu Moroianu a oferit o interpretare extrem de bună, tulburătoare chiar prin echilibrul clasic (în forme) – romantic (în conținut) pe care l-a sesizat și imprimat neliniștitorului discurs sonor. Într-o formă vitală și tehnică excelentă, pianistul a oferit în bis întregul final al lucrării spre marele entuziasm al unei săli arhipline – ca fapt divers, drumul până la București nu a constituit nici un impediment pentru iubitorii de muzică, susținătorii și membrii Societății Filarmonice din Câmpina, mai ales că vremea s-a dovedit un veritabil aliat. Dacă mișcarea secundă și finalul opusului schumannian sunt alcătuite pentru a respecta parametrii clasici de contrast și de bravură, prima parte – ca de altfel la majoritatea concertelor pentru solist și orchestră (cu excepția celor de Brahms, care sunt atât de elaborate încât cu greu s-ar identifica unele momente de „relaxare”) reprezintă din punct de vedere al conținutului esența întregului. Fără a greși, credem că în interpretarea acesteia Viniciu Moroianu s-a identificat cu muzica, trăind același tumult sufleteș pe care Schumann l-a așternut pe portativ.

Simfonicul din 26 iunie, din Studioul “M. Jora” a readus-o și pe soprana Ștefania Tiron, binecunoscută „veterană” și solistă a Corului Madrigal în *Laudate Dominum* din *Missa în do minor* de **W. A. Mozart**. Vocea sa cu timbru angelic a reliefat textul sacru cu o deosebită sensibilitate. Ne-am adus aminte de o zicală italiană care spunea: *Se non e vero e ben trovato*, într-adevăr imnul de laudă, care a înlocuit neașteptat aria din oratoriul

Răzvan Luculescu

„Paradis și Peri” de Schumann, a fost cu atât mai potrivit pentru susținerea providențială de care activitatea Societății Filarmonice din Câmpina se bucură de două decenii.

Împliniri

Duminică 6 iunie, s-a încheiat la București concursul de interpretare instrumentală **„Talente împlinite”**. Ineditul său constă în faptul că scopul propus este acela de a demonstra în ce măsură elevii claselor liceale, cărora le-a fost destinat, pot performa în interpretare **la un al doilea instrument** pe care încep să-l studieze începând cu clasa a V-a. Aflat la a patra ediție, concursul s-a desfășurat pentru a doua oară pe 2 secțiuni: secțiunea interpretare

instrumentală (solo și duet) și secțiunea de creație. Dacă în cadrul

primei secțiuni elevii s-au remarcat prin abordarea unor lucrări de referință din creația pentru pian (Bach, Beethoven, Chopin, Grieg, Albenitz, dar și Silvestri, Paladi), în cadrul celei de-a doua secțiuni aceștia au demonstrat preocupări deosebite și talent pentru creație (pentru pian, voce și pian, vioară și pian) chiar dacă, încă aflați în etapa de formare, nu stăpânesc pe deplin tehnica compoziției. Juriul concursului, fiind compus din membri profesori ai Liceului de Muzică „G. Enescu” și avându-l ca președinte pe distinsul compozitor, prof. univ. dr. Dan Bălan, a demonstrat profesionalism în stabilirea cât mai corectă a rezultatelor finale.

Inițiatoarea și organizatoarea concursului este doamna prof. dr. Anca Doina Paron-Floriștean care, cu multă tenacitate, competență și profesionalism a reușit să impună acest concurs în panopia concursurilor școlare prin calitatea cu care a

alcătuit conținutul acestuia, juriul concursului și mai ales efortul depus pentru organizarea și desfășurarea lui în bune condițiuni. Parteneri în reușita acestui concurs au fost Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Editura Muzicală și Asociația Italianilor din România care au oferit premii și au sprijinit buna desfășurare a acestei manifestări competiționale. De asemenea, menționăm sprijinul acordat de Inspectoratul școlar al Municipiului București și mai ales de conducerea Liceului de Muzică „George Enescu”, care a oferit concursului spațiul de desfășurare.

„**Talente împlinite**” este un concurs necesar și benefic prin mesajul său direcționat către elevii și profesorii din liceele de muzică, convingând totodată prin calitatea profesională și organizatorică pe care a demonstrat-o. Parafrazând un vechi proverb care spunea: „câte limbi cunoști, de atâtea ori ești om”, putem afirma cu convingere: cu cât elevii noștri vor descifra tainele mai multor instrumente, cu atât își vor desăvârși pregătirea artistică și vor deveni muzicieni împliniți.

Lucia Crinela GORGĂNEANU

Prieteni muzicii

Concursul internațional „Pro Piano-România” este o competiție de tradiție (anul acesta a împlinit 14 ani), întemeiat cu intenția de a veni deopotrivă în sprijinul tinerilor pianiști în afirmare, precum și a celor care sunt deja o prezență pe scenele de concert, sub auspiciile sale luând ființă în anul 1997 festivalul „Prieteni Muzicii”. Ajunsă la cea de a VIII-a ediție, reuniunea de la București s-a desfășurat în sala „Elvira Popescu” a Institutului Francez. S-au oferit premii de participare, de merit, de excelență și premii speciale. Luni, 7 iunie au concurat elevi ai școlilor și liceelor de muzică din București și din țară (secțiunea A). În afară de distincțiile menționate s-au acordat 3 mari premii: Soare Egizia Daria, Tolea Ștefan și Tănase Ioana. Marți, 8 iunie au participat elevi care studiază pianul ca instrument opțional în cadrul școlilor și liceelor de muzică precum și cei proveniți din sistemul particular

(secțiunea B). Marele premiu al zilei i s-a acordat lui Angheliu Andru. Cea de a treia și ultima zi a festivalului s-a consumat miercuri, 9 iunie, competitorii fiind elevi ai

secțiunilor A și B cărora li s-au alăturat cei care au interpretat piese la 4 mâini (secțiunea C), beneficiarii a câte unui mare premiu fiind Popa Ioana, Bordeanu Cătălina Andreea și Pădureanu Alexandru. Am remarcat bucuria cu care s-au prezentat competitorii, prezența scenică, grija pentru detalii (inclusiv cele de natură vestimentară) și seriozitatea în selectarea repertoriului (un loc de cinste revenindu-i muzicii românești). Este rezultatul unei munci

perseverente, al aceluși binom alcătuit din elev și profesor, dispus la multe sacrificii și ore de studiu. Juriul a fost alcătuit din profesori ai liceelor de muzică, sub competența organizare a președintei Fundației Culturale „Pro Piano-România”, prof. Stela Avesalon. Și pentru că Cireșar semnifică nu numai momentul de bilanț al unei activități desfășurate în ultimul an, ci și începutul unui binemeritat debut de odihnă să urăm tuturor prietenilor muzicii vacanță plăcută...

Rodica DĂNCEANU

Concert de muzică veche românească

Corina BURA

Organizarea unor stagiuni de concerte camerale (pentru ansambluri variabile) în incinta unor muzee și castele (unele mai mici, de tip *palazzino*), aparținătoare unor epoci și stiluri arhitectonice diverse, a lărgit considerabil spațiul în care artiștii își pot etala talentul. Centrul Cultural al Palatelor Brâncovenești, cu referire directă la Palatul Mogoșoaia, este de doi ani și spațiul alocat unor concerte săptămânale organizate sub patronajul Societății Române de Radiodifuziune care funcționează sub titulatura de *Stagiunea Muzicală la Palatele Brâncovenești / Mogoșoaia*, acțiune coordonată, în același timp comentată cu multă competență de către **Sebastian Crăciun**.

Programele urmăresc prin conținutul lor să puncteze evenimentele cuprinse în calendarul muzicii universale, dar cele care focalizează creația românească se bucură de o mare susținere – să nu uităm că deschiderea *Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi 2010* a avut loc în aceste săli. Cele mai interesante evenimente par a fi cele dedicate muzicii medievale. La 16 mai, formația *Imago Mundi* (world music fusion / trans-cultural experience) a oferit un concert de muzică veche românească, dedicat în principal creației lui Dimitrie Cantemir și a unor compozitori anonimi din aceeași epocă, după ce anul trecut o altă formație a prezentat o retrospectivă sonoră „Anton Pann”.

Imago Mundi – alcătuită din **Cătălin Ștefănescu** (chitară, cobză și alte instrumente din aceeași familie, ca de pildă bađlama, un fel de lăută cu gâtul foarte lung de care se serveau barzii-poeți), **Oana Mariș** (oboi), **Daniel Ivașcu** (percuție la instrumente tradiționale - darbuka și bendir), **Sorin Neacșu** (flaut) și **Ștefan Barbu** (vioară) - a evoluat într-o excelentă pregătire pe un repertoriu alcătuit din 2 Suite instrumentale extrase din *Cartea Științei Muzicii și Muzica tradițională Românească a vremii*, fiecare alcătuită din *Taksim-Preludiu*, *Peșrev-Improvizația propriu-zisă* și *Sâz Semâ'îsi-Postludiu*, pe modurile *Rast*, respectiv *Buselik Asirani*.

Anumite adaptări și aranjamente au fost necesare având în vedere că formația instrumentală de muzică „clasică” turcă este alcătuită din clarinet, vioară, kanun și darbuka, iar această misiune i-a revenit binecunoscutului compozitor și chitarist Cătălin Ștefănescu. În acest context fiecare instrumentist, indiferent dacă a cântat pe instrument clasic (flaut, oboi, vioară sau chitară), a fost implicat și în susținerea ritmică pe mici instrumente de percuție necesare refacerii ethosului din spațiul în care a viețuit marele cărturar și domnitor român. Contactul cu această muzică surprinde prin varietate și luminozitate, prin aura bizantină dinaintea fatidicului an 1453, mai aerisită și mai rezervată în preluări care includ în exces

secunda mărită. Este adevărat că subtilitățile prin care se diferențiază cele 2 scări muzicale (turcești) se percep doar de către un fin cunoscător, dar ceea ce se desprinde din creația muzicală aparținătoare spiritualității cantemiriene este faptul că autorul folosește idiome melodico-ritmice din muzica orientală la realizarea unei sinteze sonore pe care am putea-o numi moldo-vesteuropeană. Aceasta s-a evidențiat în mod deosebit prin strategia includerii în mijlocul programului a unei *Suite de piese tradiționale românești* care poate fi comparată cu muzica semnată de Dimitrie Cantemir. Se pot stabili astfel nu atât analogii frapante, cât acea comuniune muzicală izvorătoare de ethos, un câmp pe care l-am caracteriza astăzi prin expresia „sună românește”. Raportată la compozițiile precedente, *Suita românească (Când și-a pierdut ciobanul oile, Colind și Săraca străinătate)* impune unele tipare care fac apel mai mult la polifonie (imitații, heterofonie, isoane) și la o mare varietate timbrală care, toate, împrumută un caracter modern, apropiat de zona „ecologicului”. Suplimentele oferite au fost aranjate tot ca un fel de mică suită, inteligent asamblată pentru a releva diversitatea muzicii românești: *Din stele, nu e nici una* de Anton Pann, într-un aranjament instrumental extrem de reușit, un *Dans trac* (anonim) al cărui profil se individualizează prin complementaritate ritmică și *Barbu Lăutaru*, cu o temă inspirată, enunțată de flaut și cobză. Prelucrarea ei creează spațialitate prin fluentă, iar combinațiile ornamentale extind discursul spre un fel de melodie nesfârșită, culoarea și ritmul generând așisderea sentimentul vastității. În încheiere *Hora*, cu un caracter foarte elegant, a însemnat încă un moment de spiritualitate sonoră românească al acelor vremuri. În sfârșit, bisul bisurilor a fost extras din albumul „Pilgrims”: Pierre Attaignant, sec XV - *Branle de Chevaux*.

care și-a cristalizat stilul și și-a materializat ideile artistice prin nenumărate căutări și în direcții pe care le-a dezvoltat și îmbunătățit de-a lungul timpului. Penultimul proiect, „Pilgrims”, se află deja pe suport electronic, ultimul, intitulat „Izvor”, care va cuprinde programul interpretat în Sala Scoarțelor din Palatul Mogoșoaia este în curs de difuzare. Urmărindu-i evoluția s-ar părea că în acest moment a ajuns la formula și componența ideală. Acest lucru presupune un nivel unitar de cultură muzicală și nu în ultimul rând de cultură generală, ceea ce se și reflectă în felul de a cânta, în autenticitatea actului interpretativ. Componenții formației sunt artiști implicați total în activitatea pe care o desfășoară. Cu toate că prelucrările încredințază la un moment dat fiecărui instrument un rol solistic, s-a remarcat spectaculozitatea prestației lui Cătălin Ștefănescu la cobză și a lui Ștefan Barbu în *Hora*. Deosebit de expresivă a fost și susținerea ostinato-ului ritmic la darbuka (Daniel Ivașcu), timbrul voit „acid” al oboiului (Oana Mariș) pus în contrast cu cel catifelat al flautului (Sorin Neacșu). Concertul s-a bucurat de un imens și binemeritat succes și va fi prezentat la Palatul Cantemir din Istanbul la sfârșitul lunii mai.

Închiderea stagiunii

Filarmonicii din Ploiești

În 26 iunie 2010, concertul de închidere a stagiunii Filarmonicii *Paul Constantinescu* din Ploiești a avut loc în aer liber pe o scenă amplasată în centrul orașului, lângă Palatul Culturii. Inițiativa s-a dovedit a fi deosebit de inspirată, evenimentul bucurându-se de participarea unui public numeros și entuziast.

Programul a fost alcătuit din lucrări cunoscute ale repertoriului românesc și universal purtând semnătura unor creatori de marcă precum Achim Stoia, Ciprian Porumbescu, Edward Elgar, Georges Bizet, Leroy Anderson, Fritz Kreisler și Johann Strauss. La pupitrul orchestrei Filarmonice s-a aflat dirijorul **Radu Postăvaru**, care a realizat împreună cu ansamblul menționat o interpretare plină de elan, de strălucire și exuberanță, remarcabilă prin precizie, firesc și rafinament.

Gestica suplă și viguroasă a dirijorului, în egală măsură sugestivă și spectaculoasă, a fost pusă în slujba evidențierii trăsăturilor originale ale lucrărilor interpretate. Am admirat pe rând pregnanța ritmică, verva și diversitatea coloristică din cele *Două dansuri din Ardeal - Hațegana și Bătuta* de Achim Stoia, reliefarea convingătoare a arhitecturii și gradarea inspirată a nuanțelor în lucrarea *Nimrod* din *Variațiunile Enigma* de Edward Elgar, fantezia și frenezia cu care a fost redată *Farandola* din *Suita Arleziana* de Georges Bizet, eleganța, grația și strălucirea *Valsului* din *Frumoasa balului* de Leroy Anderson, precum și bucuria, umorul și impetuozitatea cu care au fost interpretate cele opt lucrări ale lui Johann Strauss: Polca *Tunete și fulgere*, *Palavragii*, *Tritsh-Tratsh*, *Marșul persan*, *La vânătoare*, *Galopul suspinelor*, *Tik-Tak* și *Marșul Radetzky*, care au electrizat publicul (ultima lucrare fiind însoțită de aplauzele spectatorilor, la fel cum se întâmplă în concertele de Anul Nou organizate de Filarmonica din Viena). Așa cum era de așteptat, la cererea publicului a fost interpretat un bis tot din creația lui J. Strauss.

În cadrul concertului, publicul a avut privilegiul de a-l asculta în trei reprize pe violonistul **Gabriel Croitoru** – solistul Filarmonicii –, care a interpretat *Balada* de Ciprian Porumbescu și două piese celebre din creația lui Fritz Kreisler: *Liebeslied* și *Liebesfreud*. Spontaneitatea și creativitatea, îngemănate cu capacitatea de a reliefa fiecare detaliu în parte și de a extrage semnificația lui expresivă și semantică sunt calități care conferă originalitate și măiestrie

interpretărilor sale. Sub arcușul inspirat al lui Gabriel Croitoru, *Balada* lui Ciprian Porumbescu a dezvăluit sensibilitatea poetică, ardoarea și magia pe care compozitorul le evocă cu atâta sinceritate.

În lucrările lui Kreisler, violonistul a dezvăluit alte fațete ale talentului său care au pus în valoare originalitatea și spiritul rafinat al compozitorului; am admirat măiestria cu care a fost redată o gamă largă de nuanțe și stări sufletești, situate între melancolie tandră, grație, lejeritate, bucurie și impetuozitate. Gabriel Croitoru captivează publicul, căruia îi transmite întreaga

emoție și frumusețe elevată a muzicii, făcându-l să vibreze alături de el în demersul interpretativ. Poet și virtuoz de anvergură în același timp, violonistul a beneficiat de colaborarea bună a dirijorului și a orchestrei, care l-au acompaniat cu multă atenție și discreție. Împreună au realizat o interpretare de înaltă calitate, precisă și suplă chiar și în momentele de mare vibrație expresivă.

Fiecare lucrare prezentată în concert s-a bucurat de un binemeritat succes; publicul a apreciat valoarea și omogenitatea ansamblului orchestral, care, sub conducerea dirijorului Radu Postăvaru, s-a remarcat prin echilibru, unitate și diversitate. Calitatea, pasiunea și munca în echipă au fost trăsăturile caracteristice ale unei prezentări competente, care a vizat toate compartimentele orchestrei.

De la alcătuirea repertoriului la realizarea sonorizării în aer liber precum și a celor mai mici detalii de interpretare, întreaga manifestare a fost o reușită care a răspuns așteptărilor și exigențelor publicului meloman. Într-o perioadă marcată de crize și de temeri legate de preocupările cotidiene, protagoniștii concertului – dirijorul, solistul și orchestra – au reușit să transmită prin limbajul specific entuziasmul, devotamentul și bucuria de a dărui arta lor spectatorilor.

Carmen MANEA

Sărbătoare la Alba-Iulia

Cu ocazia sărbătoririi a 80 de ani de la înființarea coralei *Sfânta Treime* a Catedralei Reîntregirii din Alba-Iulia a fost organizată o serie de manifestări ce au marcat acest eveniment.

În dimineața zilei de 22 mai, în aula *Dumitru Stăniloae* a facultății de Teologie Ortodoxă, în prezența ÎPS Arhiepiscop Andrei al Alba-Iuliei, am participat la

Membrilor Coralei "Sfânta Treime" aflați în activitate în anul 2010:

simpozionul dedicat aniversării coralei *Sfânta Treime*. A urmat Adunarea Generală a ANCR. Un subiect de larg interes a fost Stagiunea corală *Paul Constantinescu*, lansată de ANCR, sprijinită de UCMR și UNMB. Compozitorul Dan Buciu afirmă: „formații numeroase participante și de bună și foarte bună calitate, public interesat și surprinzător de numeros, politică repertorială diferențiată reprezentând tendințe diferite. Într-un cuvânt, un proiect muzical „viu”, care a trăit din plin prin entuziasm, seriozitate, rigoare, profesionalism. Aș evidenția rolul deosebit avut de d-l președinte Voicu Enăchescu [...]. Merite deosebite revin și d-lui prof. univ. dr. Dan Dediu, rectorul UNMB precum și d-nei Irina Odăgescu,

Secretar al Secției Corale a UCMR”.

Ziua a fost încununată de Concertul festiv de muzică religioasă al Corului *Preludiu* dirijat de Voicu Enăchescu, susținut la Catedrala Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba-Iulia. Am ascultat cu deosebită emoție într-o interpretare remarcabilă: *Hervuicul* de Anton Pann în armonizarea lui I. D. Chirescu, *Tatăl nostru* de Mihail Berezovschi, *Axionul* din *Liturghia în stil psaltic* de Paul Constantinescu, *Aliluia* de Dimitri Vasilev (solști Gabriela Mădincă,

un glas curat, cristalin, și Ciprian Mardare, un timbru plăcut, cald), *Irmosul pogrârrii Duhului Sfânt* și *Către Tine Doamne, am strigat* a contemporanilor Iosif Fiț, respectiv Marian Dârvă, *lubite-voi, Doamne, Doamne, auzi glasul meu* – solist Ciprian Mardare – și

Stihira a II-a (vecernia glas VIII) de Nicolae Lungu, *Minune prea mare* de Paul Constantinescu, *Psalmul 123* de Marțian Negrea, și *Pre Tine Te Lăudăm* din *Liturghia Solemnă* de Sabin Drăgoi. Un concert cu adevărat „solemn”, cu un public dornic de a asculta muzică frumoasă, care s-a ridicat în picioare pentru a-i „aclama” pe interpreți.

Manifestările s-au încheiat pe 23 mai cu *Liturghia Arhierescă* la Catedrala Reîntregirii din Alba-Iulia, răspunsurile la *Sfânta Liturghie* fiind date de Corala *Sfânta Treime*, dirijată de Iosif Fiț și de Corul *Preludiu*, dirijat de Voicu Enăchescu.

Grigore CUDALBU

Mirajul artei de Doina Moga

Există cărți care surprind mai multă informație, combustie ideatică și forță imaginativă decât, aparent, pot fi pe paginile tipărite, și aici este vorba de mult mai mult decât despre raportul dintre text și context.

Aceste cărți, rare, foarte rare, a căror componentă temporală nu este limitativă, sunt cărți de referință a căror desfășurare evenimentială exprimă până la identificare conștiința de sine a autorului.

O astfel de carte este **Mirajul artei** de Doina Moga, Editura Muzicală, București, 2008.

Doina Moga, compozitoare cu un premiu I la Concursul național de romanțe de la Târgoviște, 1977, este un spirit dinamic și cu o rigoare impresionantă, dobândită prin locul nașterii, copilăriei și primelor lecții de pian, acolo, în cetatea Sibiului, și șlefuită ca studentă la Conservatorul de muzică din Cluj Napoca, apoi la cel din București.

A avut destinul de a se afla mult timp în Marea Britanie, lucrând, printre altele, la ziarul *Free Romanian*, scos de Ion Rațiu, pentru diasporă.

Dar legătura cu evenimentul muzical și coregrafic i-a fost conduita permanentă, ca vocație și caracteristică personală.

În ansamblul titlurilor de critică muzicală, istorie și memorialistică muzicală apărute în ultimele două decenii, **Mirajul artei** de Doina Moga este o carte salutară prin noblețea și eleganța scrisului, o carte vie, plină de interes și cu o bogăție tematică impresionantă, relevantă de cele 132 de articole, interviuri, note de călătorie și prin paginile dedicate unor mari personalități, nu numai muzicale.

Majoritatea articolelor au apărut inițial în mass-media bucureșteană.

Lectura acestor articole surprinde cititorul, întrucât fiecare dintre acestea are tonalitatea distinctă, personalizată.

(Continuare în pag. 15)

Concert Vox Artis – un eveniment!

Anul acesta, primăvara calendaristică și cea spirituală s-au contopit la începutul lunii aprilie, când am sărbătorit Învierea Domnului, ce reprezintă fără îndoială, axa lumii pe care se sprijină întregul edificiu al religiei creștine. În atmosfera sacră a comuniunii spirituale cu Divinitatea, s-a desfășurat joi, 8 aprilie 2010 la Filarmonica Moldova, concertul coral de excepție – **Crucifixus** - oferit de formația **Vox Artis**, sub conducerea muzicală a lui **Bogdan Cojocariu**.

Înființată încă din anul 2008, această formație tânără compusă doar din 18 muzicieni, majoritatea membri ai Corului *Gavriil Musicescu* din Filarmonica Moldova, s-a remarcat prin susținerea unor concerte în spațiul național și internațional (Festivalul Coral de la Idaho – SUA sau la Vatican, în cadrul proiectului Cucuteni, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor). Însuși dirijorul **Bogdan Cojocariu** are o serioasă pregătire de specialitate și o susținută activitate muzicală: absolvent al specializării *Dirijat – Cor academic*, promoția 1994, la clasa prof. univ. dr. Nicolae Gâscă, cântăreț ce s-a perfecționat cu David Ohanesian și prin participarea la cursurile de vară organizate de Gundula Janowitz la Verbier, Elveția și David Rosenmayer la Tel Aviv Israel (2004, 2005). Îl întâlnim în ipostază de corist în formații diverse (Corul Operei, Corul Filarmonicii din Iași) sau de solist în spectacole de operă, vocal – simfonice și în recitaluri camerale.

De data aceasta, ne-a impresionat în calitate de dirijor, prin concepția deosebită asupra repertoriului propus, unde căutarea unui specific al fiecărei piese și importanța acordată partidelor vocale, tratate omogen și ca individualitate, sunt doar câteva aspecte ce dezvăluie cultura muzicală, libertatea interioară a artistului. Preocupat de evidențierea semanticii în relația text-muzică, după cunoscuta tradiție interpretativă europeană, **Bogdan Cojocariu** ne apare totodată deschis spre inovație în planul tratării sonorităților, adaptându-se eficient la formația pe care o conduce.

Programul în sine atrage atenția, cuprinzând creații religioase mai puțin cunoscute din repertoriul universal și românesc al secolelor XVIII – XX. Pentru început am auzit două lucrări baroce – *Crucifixus* (Antonio Lotti) și motetul nr. 2, *Der Geist hilft unsrer Schwachheit auf* / Duhul sfânt ajută neputințelor noastre (Johann Sebastian Bach) - în care dirijorul s-a preocupat de omogenizarea sonorităților în spiritul evidențierii unei dramaturgii a particularului, pentru ca fiecare linie vocală încorporată polifoniei să fie percepută cu introducere, dezvoltare, punct culminant și încheiere. O retorică echilibrată, de factură clasică, a fost aplicată și în piesa *Locus iste* a creatorului romantic târziu Anton Bruckner. Discursul muzical păstos, conceput în blocuri de sonoritate, grija pentru susținerea tematicii în nuanțe diafane, importanța acordată legato-ului sau rupturilor de expresie, ce asigură continuitatea și dinamismul muzicii bruckneriene, atenția sporită pentru precizia atacurilor și închiderilor de fraze, sunt caracteristici care au asigurat succesul acestui opus, fiind considerat un punct culminant al concertului.

O adevărată surpriză ne-a creat audiția celor patru motete de Francis Poulenc (*Timor et tremor, Vineam mea elexta, Tenebre factae sunt, Tristis est anima mea*) și a piesei *O sacrum convivium* de Olivier Messiaen, rareori abordate. Deși au fost cântate la Iași în primă audiție, lucrările amintite, deosebit de complexe la nivel vocal, au fost receptate cu

emoție de public. A impresionat concepția interpretativă, tehnica rafinată a dirijorului, atent la dozarea sonorităților tensionate în relație cu acustica sălii, la sublinierea expresivității registrelor dar mai ales la omogenizarea partidelor chiar și în momentele predominant disonante. Ambianța sonoră s-a modificat, odată cu interpretarea celor două motete pe teme gregoriene – *Ubi caritas* și *Tota pulchra es Maria*, de Maurice Duruflé, adevărate oaze de consonanță, diatonice, concepute aerisit, ca o întoarcere la simplitatea și puritatea intonațiilor primordiale. Spațiul sonor gregorian capătă rezonanțe dramatice prin abordarea piesei sacre *Eli, Eli!* aparținând compozitorului maghiar din a doua jumătate a secolului XX György Deak – Bárdos. Deși foarte dificilă din punct de vedere intonațional, datorită scriiturii incomode în registrul acut, piesa s-a impus sub aspect interpretativ ca un alt punct de reper în derularea concertului.

Ascultând lucrări cunoscute din repertoriul coral religios românesc (Nicolae Lungu – *Luminânda Învierii Domnului*, Paul Constantinescu - *Sedealna Podobie*, Achim Stoia – *Imn heruvic*, Ioan D. Chirescu – *Cămara Ta Mântuitorul Meu etc.*), în care compozitorii s-au preocupat de citarea sau de prelucrarea melosului bizantin cu rezonanțe străvechi, am regăsit spiritul de reculegere, de interiorizare ce particularizează stilul, în comparație cu maniera de abordare a partiturilor laice. Mă refer la intonarea sensibilă a piesei *Să se îndrepteze ruga mea* (Pavel Grigorievici Chesnokov) de către mezzosopana **Mirabela Iușcă**, în acompaniamentul bine controlat al corului, sau la interpretarea în stilul muzicii psaltice a melismelor din cele *Două imnuri bizantine* pe teme din secolele X – XI aparținând lui Doru Popovici. Punctul culminant al secțiunii dedicate muzicii românești l-a constituit însă intonarea rafinată, în spiritul evidențierii lirismului și armoniilor calde, specifice lui Pascal Bentoiu din lucrarea *Te slăvesc pe Tine, Părinte*.

Este cunoscut faptul că în această perioadă cu semnificații religioase profunde, ascultăm deseori *Hristos a înviat*. Este troparul îndrăgît al ortodoxiei românești, pe care membrii coralei l-au cântat, într-o manieră deosebit de emoționantă, în încheierea concertului. În urma audiției formației **Vox Artis** condusă de **Bogdan Cojocariu**, reținem sensibilitatea, entuziasmul de a cânta, profesionalismul coriștilor și dirijorului în redarea elevată, originală a unor partituri deseori abordate, sau a unor creații expresive, dificile și aproape necunoscute pentru publicul ieșean. Deși în mediul muzical autohton s-au afirmat numai prin două concerte, au devenit cunoscuți și admirați datorită muzicalității elevate, a notei personale și a programului inedit propus de fiecare dată. Apreciată și așteptată cu nerăbdare de public, corala **Vox Artis** reprezintă – credem noi – o promisiune a unei prestații artistice de valoare care se confirmă cu fiecare nouă apariție pe scena ieșeană și nu numai.

Loredana IATEȘEN

Muzică la două piane

Lavinia COMAN

Ioana Neculau Amiraș și Cristina Popescu Stănești, foste colege la clasa profesorului Amiraș, s-au reîntâlnit, după mulți ani, pe 30 mai, la Sala de concerte *George Enescu* a Universității Naționale de Muzică din București într-un recital la două piane.

În deschiderea programului am ascultat *Trei dansuri românești* de Dinu Lipatti. Compuse în anul 1943, dedicate renumitului dirijor și teoretician al fenomenului muzical Ernest Ansermet, transformate ulterior în versiune pentru pian și orchestră, aceste piese cu caracter popular puternic, prezentate acum în varianta originală, reprezintă expresia unui ethos balcanic, filtrat printr-o rafinată tratare tonomodală, ritmică, a coloristicii timbrale. Interpretele au redat cu vivacitate pregnanța ritmurilor asimetrice, poezia bucolică în cel de al doilea dans, atmosfera plină de energie, humorul robust al țaranului român, îndeosebi în finalul construit gradat, până la o apoteoză a freneziei populare.

În *Suita op. 5 nr. 1* de Serghei Rachmaninov am savurat plăcerea instrumentală pură, eleganța *fin de siècle* a culturii promovate de elita rusă a epocii. E o lucrare aurorală, compusă la vârsta de 20 de ani, unde apar în nuce teme și formule predilecte ale creatorului. A fost dedicată lui Ceaicovski, iar fiecare dintre cele patru tablouri ce o compun e precedat de versuri ale poezilor Lermontov, Byron, Tiutcev și Khomiakov. Pianistele au intrat în atmosfera idilică, sesizând farmecul vetust al romanței ruse și deopotrivă patetismul sufletului slav. Am admirat finețea cu care au configurat acele motive caracteristice cum sunt cântecul păsărilor de noapte sau zvonul de clopote...

Piesa în titlulată *Ușor, ușor...* aparține lui Dan Dediu și a fost creată în anul 1987, pornind de la

un germene de două măsuri care se transformă treptat într-un mare complex sonor cu tentă balcanică, pentru a reveni la fel de treptat în punctul de pornire. Realizarea sonoră concretă a potențat convingător ideea procesului de creștere și descreștere temporală, conducând de la simplu la complex și înapoi la celula de bază. În precizia riguroasă a interpretării am receptat și o undă de umor, ascunsă sub aparența atitudinii serioase cu care s-au contopit firesc în cântat elementele de pian preparat, picurate de autor *cum*

patetism autocenzurat, așa cum stă bine unei interpretări contemporane. Ultima piesă a avut mersul implacabil al unei mașini infernale. Am recunoscut câteva citate liturgice, între care tema *Dies Irae* se impune cu forța semantică a ideii de sfârșit iminent. A fost creată tensiunea paroxistică degajată de acest tumult devastator în care compozitorul rus și-a încheiat creația și viața, ca un adevărat artist romantic răătăcit în lumea muzicală modernă.

La capătul unui matineu pianistic consistent am putut aprecia mai întâi frumusețea și varietatea repertoriului propus, cu atât mai mult cu cât lucrările ascultate sunt adevărate rarități în stagiunile noastre din ultimele decenii. Protagonistele sunt muziciene competente, cu activitate didactică și

grano salis, în ideea de joc cu efecte timbrale neașteptate.

Dansurile simfonice op. 45 de Rachmaninov au încheiat cu fast recitalul. Sunt compuse în anul 1943, ca ultimă lucrare, cu caracter testamentar, orchestrată ulterior. Față de piesa din prima parte am avut posibilitatea fericită să observăm cum s-au dezvoltat tendințele sale stilistice pe parcursul întregii activități creatoare. Mai întâi, ne-a frapat aerul comun cu muzica faimoasei *Rapsodii pe o temă de Paganini*, identitatea de limbaj și expresie, datorată etapei comune în care au fost elaborate cele două creații. Interpretele au observat cu inteligență muzicală faptul că limbajul melodic-armonic a devenit foarte complex în această fază, zona expozitivă de expresie patetică s-a restrâns mult iar spațiul ocupat de prelucrarea și dezvoltarea motivică s-a lărgit în aceeași măsură față de perioada de început, ceea ce susține cu vigoare dramatismul luptei interioare a eroului. Piesa a doua, care pare a fi un fel de poem al valsului, a fost cântată ca o amintire îndepărtată a frumoaselor timpuri de odinioară, cu

concertistică notabilă. Fiind congenere și absolvente de frunte ale aceluiași liceu *George Enescu* din perioada lui de glorie națională și internațională, apoi codiscipole ale inegalabilului artist și profesor Gabriel Amiraș, ele demonstrează că au o abordare comună a muzicii la pian, o estetică riguroasă și un arsenal complex de mijloace instrumentale pe care le pun cu naturaleză în serviciul artei de a da viață operelor create pentru această formulă specială de duo pianistic. Este foarte interesant de constatat că deși Ioana Neculau Amiraș trăiește și lucrează de mulți ani în Germania iar Cristina Popescu Stănești e cadru didactic la Universitatea Națională de Muzică din București, cu toate că au temperamente artistice diferite, fondul comun de pregătire și de experiență artistică, altfel spus, ceea ce le unește a fost mai puternic decât ceea ce le deosebește. Căci au reușit să alcătuiască pe scena de concert un cuplu unit, profund solidar în acest proiect frumos. Atmosfera de comuniune muzicală pe care au creat-o s-a transmis publicului, transformând întâlnirea într-un prilej de bucurie împărtășită.

Ziua muzeelor

AI. I. BĂDULESCU

Cu 33 de ani în urmă, cu prilejul celei de-a XII-a sesiuni a Adunării Generale a Consiliului Internațional al Muzeelor s-a hotărât ca în fiecare an, la 18 mai, să fie sărbătorită ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MUZEEELOR.

Manifestările prilejuite de acest eveniment de rezonanță mondială sunt menite, în primul rând, să aducă în atenția forurilor de decizie rolul și locul acestor instituții în viața societății umane, în știința, cultura și arta universală, precum și în domeniul achiziționării, păstrării, protecției sociale și expunerii - pentru studii și cercetării științifice "a mărturiilor materiale asupra evoluției naturii și omului din timpuri imemorabile".

Pentru anul 2010, tema generală a zilei muzeelor a avut următorul generic: MUZEELE PENTRU ARMONIA SOCIALĂ.

Continuând o frumoasă tradiție, Muzeul Memorial "Paul Constantinescu", în colaborare cu clasa de canto a celebrei soprane și prof. univ. dr. Silvia Voinea de la Universitatea de Muzică București, a organizat, pentru a cincea oară consecutiv, în ziua de 18 mai a.c., o excepțională manifestare muzicală, sugestiv intitulată VOCI DE PRIMĂVARĂ.

Recitalul a cunoscut dimensiunile unui eveniment muzical ce cu greu poate fi uitat. Sub autoritară baghetă a strălucitei profesoare

Adelina Diaconu

Mirajul artei

(Urmare din pag. 12)

Doina Moga scrie despre ce o impresionează, un concert simfonic, un spectacol de operă sau de balet, un recital instrumental sau de poezie, o personalitate politică sau artistică, conturând o profuzie de imagini ale ideii, pe cât de felurite pe atât de expresive.

Doina Moga scrie cu talent și generozitate.

Mirajul artei își dovedește interesul printre cititori și prin aceea că multe exemplare au fost vândute în țară și în capitalele culturale europene, și prin aceea că personalități muzicale românești și internaționale, mari soliști cocertiști, balerini și maeștri de balet, s-au

simțit onorați să apară într-o carte semnată de Doina Moga.

Cartea **Mirajul artei** de Doina Moga este mai mult decât o profesiune de credință, un omagiu adus lumii spectaculare a muzicii și coregrafiei, și până la urma urmelor, frumuseții clipelor trăite cu muzica și dansul, într-un loc sau altul... Ideilor puse în pagină de Doina Moga, oricât ar fi de retro astăzi, nu ai cum să le răspunzi decât cu o reverență.

În același timp, cititorii au fost surprinși să descopere în această carte un lexicon selectiv de muzică și coregrafie contemporană, românească și internațională, și o enciclopedie pe teme care aparțin esteticii spectacolului, unor structuri ale lumii prezente și ale implicării acestora în valorile scenei de

Silvia Voinea au evoluat, la reale cote artistice, nouă dintre talentații săi discipoli care, aflați la porțile măiestriei artistice, au cucerit deja laurii a numeroase și exigente competiții naționale și din străinătate, printre care și ai prestigiosului Concurs Național "Paul Constantinescu".

Din amplul lor repertoriu, tinerii concertiști au interpretat opusuri de referință ce fac parte din tezaurul literaturii lirice românești și universale, clasice și contemporane, printre care amintim: G.Rossini-Bărbierul din Sevilla-Duetul Rosina-Figaro (**Soliști: Adelina Diaconu, an IV și Nicolae Lupu, master, an II**); Cohler Linaru - Hora Primăverii (**Cristina Vasilache, an I**); J.Massenet - Thais (**Denisa Călinescu, an III**); V.Bellini - La Sonnambula - aria Come per me...(Adelina Diaconu); A. Thomas - Hamlet - aria - Vin dissipe la tristesse... (**Nicolae Lupu**); G.Puccini - La Rondine (**Georgiana Cucu, an IV**); P.I.Ceaikovski - Evgheni Oneghin - aria lui Gremin (**Bogdan Tudor, absolvent**); E.Grieg și S.Rahmaninov - 2 Lieduri (**Denisa Călinescu**); H.Purcell - Oh, lead me (**Iulia Tache, an I**); F.Liszt - Oh, quand je dorm (**Georgiana Cucu**), Nicolae Bretan - Lucefărul, aria Cătălinei și duetul Cătălina-Hyperion (**Adelina Diaconu și Nicolae Lupu**).

Ca și la edițiile precedente, la pian s-a aflat reputata prof.univ.dr. Crimhilda Cristescu, care, prin incontestabilul său profesionalism, a susținut cu brio evoluția în concert a tuturor protagoniștilor.

Numeroasa asistență - în rândurile căreia s-au aflat mulți dintre oamenii de știință, cultură și artă din localitate au aplaudat îndelung pe bună dreptate talentul și performanțele artistice ale tinerilor concertiști, tehnica și capacitatea cu care au parcurs discursul muzical din complexe partituri înscrise în programul concertului.

Aplauze îndreptățite a primit - și în acest an - **Cristina Lascu**, anul IV regie operă, pentru inspirata și documenta prezentare a programului și soliștilor concertiști, precum și pentru talentul cu care a recitat pagini celebre din creația literară a marilor spirite universale: M.Eminescu, G.Coșbuc, Al.Pușkin, H.Ibsen, P.Sandor, G.Bruno, P.Corneille, W. Shakespeare etc.

concert și a celei de operă și balet.

Impresionant este articolul "Rezident într-o casă regală" la Londra și admirabilele relatări despre Petre Tuțea, George Sbârcea, Corneliu Baba, Ion Rațiu...

Și este vizibil în tot ce scrie Doina Moga că nu este vizitată niciodată de propria vanitate, de tentația de a se supraevalua, sau de a-și crea o biografie sau momente biografice pentru a impresiona.

Cum știm, Doina Moga pregătește pentru tipar un nou volum, în care Sibiul cultural și artistic, istoric și contemporan va deține un loc preponderent, volum a cărei apariție o salutăm de pe acum.

Mircea ȘTEFĂNESCU

In memoriam LIANA PASQUALI

Joi 10 iunie 2010, Liana Pasquali a plecat dintre noi. Avea 95 de ani. Și-a luat „rămas bun” de la familie și prieteni la Cagliari, Sardinia, acolo unde se stabilise de mai bine de 12 ani. Deși a rămas tot timpul cetățean italian, Domnia Sa și-a desfășurat cea mai importantă parte a carierei aici, devenind unul dintre cei mai prestigioși artiști ai țării noastre.

Liana Pasquali a fost un muzician complex: solist, profesor, membru al unor ansambluri orchestrale prestigioase, realizator al unor transcripții de referință și compozitor. A reprezentat pentru harpa românească vârful unei evoluții ce începuse pe la sfârșitul secolului al XIX-lea, continuase, cunoscând o perioadă de înflorire, prin aportul unor harpiste remarcabile: Sabina Niculescu, Elodia Coandă, Marica Pessione, Florence Lupașcu, Doina Nora Mihăilescu ș.a., și a culminat cu prezența sa pe scenele de concert, sau ca profesor la clasa de harpă a Conservatorului bucureștean, apoi prin rezultatele laudabile ale unora dintre discipolii săi.

Sunt puțini aceia care își dau seama de adevărata valoare și importanță a Lianeii Pasquali. Ea reprezintă, după părerea mea, cheia de boltă a evoluției harpei din țara noastră, căci L. Pasquali a adus de la

Paris suflul unei noi școli și o nouă abordare a pedagogiei instrumentale și muzicale. Cei familiarizați cu harpa, cei ce cunosc istoria harpei în Europa, știu că în Franța, la Paris, în special, s-a dezvoltat cea mai bună școală de harpă din lume. De altfel, Franța este leagănul harpei europene și locul/izvorul de la care au plecat celelalte școli harpistice. Or, L. Pasquali a avut șansa să studieze cu unul dintre cei mai renumiți harpiști ai secolului trecut, Marcel Tournier, în vestitul Conservator din Paris, într-o perioadă când acesta ajunsese la apogeu.

Înarmată cu solide cunoștințe și având calități artistice și pedagogice remarcabile, L. Pasquali a reușit să ridice ștacheta exigenței, dar și a realizărilor personale și ale studenților săi la un nivel european.

Ca solistă se remarcă prin siguranța de sine, prin tehnica desăvârșită, prin sunetul puternic și penetrant, prin expresivitatea interpretării și prin repertoriul bogat și variat. Ca profesoară se impunea prin cunoașterea profundă a repertoriului studiat, prin competență și perseverență. A impus un stil de muncă ce se caracteriza prin profesionalism și seriozitate. Era autoritară, exigentă, uneori aspră, dar corectă. Tot odată, era animată de dorința de a transmite studenților tot ceea ce știa, de a face din aceștia adevărați profesioniști, gata de a se compara cu cei mai buni confrăți de breaslă din țară și străinătate. Avea un spirit bătaios, o personalitate puternică și impresiona prin tenacitate, putere de muncă și dedicație, căci era dedicată instrumentului său cu trup și suflet.

A creat o clasă valoroasă, aducând un plus de noutate și modernitate. Se poate considera că este aceea care a consolidat școala de harpă românească, punând bazele unei concepții moderne, ce-și avea rădăcinile în anii de studii în Italia și Franța, dar și în experiența acumulată în numeroasele concerte și recitaluri susținute de-a lungul anilor. La Conservatorul bucureștean a format zeci de harpiști care cântă în orchestrele din țară sau sunt profesori la școlile și liceele de muzică, iar alții activează în străinătate. Unii dintre foștii studenți, având o activitate solistică intensă în țară și străinătate, sau câștigând premii în Concursuri Internaționale prestigioase, au atestat odată în plus, și la nivel internațional, valoarea incontestabilă a Lianeii Pasquali, făcând-o și pe această cale cunoscută și apreciată în întreaga lume.

La activitatea solistică și pedagogică se adaugă și repetatele invitații în juriile unor Concursuri Internaționale, precum cele de la Hartford (SUA), Israel și Italia. De asemenea, a fost invitată frecvent la diverse întruniri harpistice internaționale: congrese, festivaluri, conferințe ș.a., unde a cântat sau conferențiat pe teme de interes profesional. A susținut cursuri de măiestrie, precum cele de la Taormina - Italia, și a fost solicitată pentru lecții de către harpiști din țară și de peste hotare. Astfel, au beneficiat de știința și arta sa interpretativă studenți din România, Danemarca, Bulgaria, Italia, Grecia etc.

Putem afirma că prin tot ce a făcut ca profesor și solist, prin transcripțiile și prelucrările realizate, prin înregistrările sale, Liana Pasquali a impus școala de harpă românească la un nivel internațional indubitabil.

Acum, la plecarea sa dincolo, noi - foștii săi studenți - cu regret și tristețe, ne rugăm pentru sufletul Lianeii Pasquali. Odihnească-se în pace!

Ion Ivan-RONCEA

Despre operă, cu dragoste

Parcă mai spectaculos de la un an la altul, Festivalul „Timișoara muzicală” organizat de Opera din orașul de pe Bega, ajuns la ediția XXXV, a atras ca un magnet publicul încă din seara inaugurală, ascultând, fie și în concert, opera *Adriana Lecouvreur* de Cilea, într-o interpretare „de zile mari”, beneficiind de evoluția electrizantă a sopranei Nelly Miricioiu și de uluitoarea prezență a mezzosopranei Marianne Cornetti (sosind de la Covent Garden, după premiera cu *Aida* de Verdi), un cuplu impresionant alături de tenorul Călin Brătescu (parcă mai bun ca oricând într-o partitură deosebit de dificilă) și de soliști ai teatrului-gazdă care, prin calitatea și implicarea lor, au asigurat omogenitatea unei distribuții demne de mari scene lirice; de altfel, sub bagheta mereu dăruitului David Crescenzi, și corul (pregătit de Laura Mare), și orchestra au sunat minunat, seara transformându-se într-un eveniment de neuitat, cu o tensiune dramatică rar întâlnită, un reper aparte în istoria Operei.

Gândit ca un arc între două puncte de referință, Festivalul a adus, în final (30 mai), superba montare a *Traviatei* verdiane, propunând o soprană cândva promițătoare – Tatiana Lisnic – și mai ales un tenor – Ștefan Pop - a cărui strălucire a cucerit, la doar 23 de ani, melomanii și specialiștii din întreaga lume după câștigarea Premiului I la celebrul Concurs Operalia-Domingo. Și de această dată, parteneri le-au fost experimentații Dan Patacă, Octavian Vlaicu sau Gabriela Varvari, cu același profesionist de elită la pupitru; un alt italian devenit „al casei”, Mario de Carlo, a semnat regia și scenografia, încântând ochiul prin eleganța costumelor fastuoase, prin decorul „de epocă” stilizat și funcțional, păstrând „linia” tradițională a mișcării scenice, deși nu am înțeles de ce Germont stă aproape nemișcat în actul II, iar excesiva gesticulație a Violetei, în primul act, am privit-o ca pe o... contribuție personală a sopranei care oricum nu a transmis intensitatea trăirilor eroinei, iar sub aspect vocal a fost onestă... după aria mare. Între cei doi „poli” de excepție, festivalul a cuprins și alte tentații cu invitați pe măsură, baritonul Carlos Almaguer punându-și din nou în valoare glasul amplu, impunător și incisiv în *Rigoletto* de Verdi, în compania sopranei egiptene Rasha Talaat, de asemenea apreciată de publicul timișorean, a tenorului Cristian Bălășescu aflat într-o formă deosebită, dar și a aceluiași Octavian Vlaicu sau a Ramonei Zaharia, cu David Crescenzi în fosă, confirmând încă o dată faptul că este cu adevărat un

specialist în muzica italiană, așa cum s-a petrecut, de altfel, și în spectacolul cu *Tosca* de Puccini, în care soprana Sorina Munteanu a făcut risipă de frumuseți vocale și temperament ardent, alături de tenorul chilian Giancarlo Monsalve și din nou de baritonul mexican, într-o distribuție cu farmec sud-american foarte gustată de public.

Dirijorul a abordat apoi o lucrare franceză – *Carmen* de Bizet –, cunoașterea stilistică și

colaborarea cu o echipă la fel de sudată și calitativă punându-și din nou amprenta asupra partiturii în care rolurile principale au fost susținute de tineri deosebiți precum mezzosoprana Gabriela Varvari, tenorul Călin Brătescu, soprana Mihaela Marcu și baritonul Bogdan Zaharia, cu voci generoase și apariții scenice adecvate, conferind credibilitate rolurilor întrupate, alături de talentații și neobosiții artiști prezenți în mai toate reprezentațiile din festival.

Deosebit de interesantă a fost și *Boema* pucciniană, în care foarte tână soprana Lăcrămioara Cristescu a creat personajul Mimi cu delicatețe și sensibilitate, dar mai ales cu o voce plină, „încărcată”, vibrantă, ideală pentru astfel de eroine, asemeni colegii sale, soprana Narcisa Brumar, cuceritoare (și) în *Musetta*; au întregit „echipa” tenorul Teodor Ilincăi, ale cărui calități vocale native excepționale continuă să-și piardă însă din carate prin totala neimplicare și stângăcie, Octavian Vlaicu, de această dată un filosof șarmant, cântând expresiv celebra arie din final, Dan Patacă, acum un agreabil pictor, „transformat” apoi, în *Liliacul* de Strauss, în vienezul Falke, la pupitru fiind însă Mihaela Roșca, cea care a condus și reprezentația cu *Văduva veselă* de Lehar. O binevenită „pată de culoare” a adus ansamblul din St. Polten alternând valsuri straussiene cu secvențe din baletе celebre și dansuri moderne, în aceeași notă spumoasă derulându-se și opera *Nunta lui Figaro* de Mozart, una dintre reușitele de proporții ale teatrului, prezentată și de această dată în distribuția de premieră. Săli arhipline, spectatori din străinătate sosiți special, investitori încântați, artiști de cotă internațională, aplauze și ovații într-o lună de neuitat.

Anca FLOREA

Procesul tematic muzical în viziunea lui Rudolph Réti

*Once we succeed in comprehending music in its innermost thematic mechanism, the structural and esthetic-dramatic content of music becomes incomparably more transparent.*¹

În majoritatea tratatelor acceptate despre compoziția muzicală se găsesc unele indicații despre structura tematică, fiind recunoscute implicațiile dezvoltării tematice mai mult sau mai puțin elaborate în construcția lucrărilor muzicale. Totuși, astfel de referințe rămân invariabil simple indicații, vagi generalități, cărora nu li se adaugă nici o precizare detaliată. Cu toate acestea „structura tematică” a devenit un termen aproape fundamental în muzică, deși sensul și conținutul său complet nu a fost dezvăluit în întregime, întrucât s-au conceput prea puține analize sistematice care să exprime modalitatea prin care lucrează acest proces esențial al compoziției muzicale.

Rudolph Réti realizează în lucrarea sa *The Thematic Process in Music (Procesul Tematic în muzică)* o schiță a unei noi discipline teoretice, capabile să exprime printr-o nouă abordare fenomenul componistic acolo unde disciplinele tradiționale nu au putut să ofere nicio explicație. În acest sens, conținutul se dezvoltă prin formarea tematică. În același fel în care o piesă de teatru dezvoltă soarta personajului principal ca o consecință a propriului său caracter, tot așa și narațiunea unei simfonii sau a oricărei lucrări muzicale este centrată pe o structură în care toate emoțiile evoluează dintr-o idee muzicală.

Autorul demonstrează printr-o abundență de exemple că, în marile lucrări de literatură muzicală, diferitele părți ale unei compoziții muzicale sunt conectate într-o unitate tematică, o unitate care este determinată nu doar printr-o afinitate de stare, ci prin formarea de teme dintr-o substanță muzicală identică. În plus față de această omogenitate tematică, diferitele teme ale unei părți sunt variațiuni ale unei idei identice. De exemplu, prima și a doua temă a unei sonate sunt de obicei considerate contrastante. În realitate, deși sunt contrastante la suprafață, sunt identice în substanță, aceasta fiind starea de *diferit la suprafață, dar la fel în esență*² în care este concentrat procesul intern al structurii muzicale al ultimelor secole.

Primele părți ale studiului lui Réti argumentează prin numeroase exemple această omogenitate, atât între părțile unei lucrări, cât și între segmentele (secțiunile) unei părți. Réti îndeamnă cititorul să examineze și să compare citatele muzicale ca exemple teoretice, fără să le recunoască drept părți și componente ale lucrărilor din care au fost extrase. Într-adevăr, pentru a înțelege sensul deducțiilor analitice din punct de vedere structural și estetic, exemplele citate trebuie auzite doar ca simple enunțuri muzicale. Probabil că din acest motiv aproape

toate exemplele sunt alese din cele mai cunoscute lucrări ale marii literaturi muzicale, care sunt mai mult sau mai puțin familiare fiecărui muzician.

În muzica lui Bach sau în general în stilul contrapunctic al secolelor trecute, inversarea, recurența, augmentarea și diverse astfel de procedee au fost utilizate în mod constant în forma și structura compoziției. Deși unii analiști moderni susțin că, pornind din clasicism, aceste procedee tehnice au fost în mare măsură abandonate³ (aplicate ocazional doar atunci când se fac referiri la forme preclasice), totuși, la o examinare mai atentă a tehnicilor clasice se dovedește că aceste mijloace contrapunctice nu au fost în niciun caz abandonate. Ele au evoluat intensificându-și sensul și utilitatea prin diversele procedee de aplicare. Astfel, mijloacele de compoziție s-au dezvoltat în două direcții: unul este manifestat de tiparul erei contrapunctice, în care variația și imitația reprezintă agentul structural de bază, iar al doilea este exprimat prin tehnica tematică (a perioadei clasice sau clasic-romantice) în care transformarea devine principalul factor de construcție.

Ideea reiterării temelor în versiuni schimbate a fost valabilă și practică adesea din cele mai vechi timpuri. Cu timpul, această metodă s-a intensificat și a devenit mai puternică (mai ales în segmentele producției de muzică de operă care s-a instalat la începutul secolului al 17-lea).

Totodată apar anticipat și câteva dintre efectele structurale ce caracterizează perioada simfonică. Trebuie menționat faptul că la apogeul erei contrapunctice, când imitația și variația erau principiile dominante în formarea muzicală, au apărut o serie de manifestări care s-au demonstrat a fi dincolo de simple variații - adevărații predecesori ai procesului de *transformare*⁴ - devenind baza structurală a epocii care a urmat.

Forța și atracția artistică ale acestor principii de construcție sunt în mare parte fundamentate pe abilitatea de a repeta formele tematice în diverse combinații, construind astfel un tot unitar, convingător prin expresivitatea și varietatea sa. Compozitorul nu dorește să ascundă faptul că următoarea sa exprimare este o reiterare a celei precedente, ci încearcă chiar să sublinieze acest fapt, fiindcă încercarea de a varia forma originală în loc de a o repeta sau imita va distruge ideea și spiritul pe care acest tip de compoziție dorește să-l exprime. Într-o sonată sau o simfonie, spiritul structurii este complet numai dacă formele sunt transformate astfel încât noile teme să pară complet diferite de cele din care au derivat.

1. *Odată ce am reușit să înțelegem muzica în profunzimea mecanismului său tematic, conținutul structural și estetic-dramatic al muzicii devine incomparabil mai transparent.* Rudolph Réti, *The Thematic Process in Music*, Faber & Faber, London, 1961, pag.3.

2. *different on the surface but alike in kernel*, Rudolph Réti, pag. 5

3. Rudolph Réti, pag. 56

4. *Transformation*, Rudolph Réti, pag. 56

Români la Sydney

Dacă Clujul muzical s-a legitimat în lume în repetate rânduri ca o valoare incontestabilă a artei interpretative, școala componistică, deși poate nu atât de expusă în vitrina prezentului cultural, este și ea bine plasată. O demonstrează reușite recente, de anvergură, pe care însă artiștii, din modestie, le trec cu discreție la CV și le promovează doar în rândul breslei lor, în surdină.

Iulia Cibișescu Duran și **Adrian Borza**, sunt cei doi artiști care au reprezentat România la Festivalul „ISCM World New Music Days”, Sydney – 2010. Manifestare de prestigiu pe plan mondial, Festivalul, organizat de *International Society for Contemporary Music*, a reunit cele mai sonore nume de creatori, dintre care îi enumerăm pe Steve Reich, Einojuhani Rautavaara, Arvo Pärt, Elliott Carter sau pe reprezentanții noii generații de compozitori din elita internațională. Lucrările din Festival au fost interpretate de către artiști tot atât de marcanti, în locații dintre cele mai diverse: Conservatorul din Sydney, Campbelltown Arts Centre, Australian Music Centre, Biserica Catolică St. Finbar's - Glenbrook.

Până la înscrierea lor pe afiș, piesele semnate de către compozitorii români au trecut prin filtrul unei duble selecții, girate de juriu distincte: primul la București, iar cel de-al doilea la Sydney, unde s-au ales, cu o exigență maximă, piesele participante.

Barocul în tușe moderne

Iulia Cibișescu Duran, lector la Academia de Muzică „Gh. Dima”, a propus un *revival* al unei vechi forme Baroce, exprimată într-un limbaj muzical de actualitate. *Passacaglia* pentru pian a putut fi audiată la *Australian Music Centre* din Sydney, în interpretarea pianistului **Kerry Yong**, în cadrul recitalului *My Own Private Keyboard*. Plecând de la un discurs modal, lucrarea tinereii compozitoare înlanțuie o serie de 8 variațiuni conduse după strategia

continuei metamorfoze ce antrenează agogica, expresia muzicală și tehnicile diverse de compoziție, incorporând în strategia actului creator elementul stilistic surpriză. Se îmbină curajos în paginile partiturii aderențele subtile la estetica Barocului, tradus în păstrarea unor reminiscențe ale polifoniei, ca de pildă insistența paradigmatică a tehnicii de *basso ostinato*, cu alți parametri de tehnică componistică, așa cum sunt suprapunerile modale, polifonia de atacuri, atonalismul, pointilismul și polimorfia de muzici. Asimilarea ecourilor unei alte epoci și filtrarea lor prin elementele unui vocabular fonic modern i-au asigurat compozitoarei aprecierea unanimă a publicului. Artista nu se află însă la primul succes peste hotare; în

Iulia Cibișescu Duran

octombrie 2009 ea s-a bucurat de statutul de compozitor rezident la Connecticut, S.U.A.. În noiembrie 2009, a susținut un recital de muzică contemporană la *Felicja Blumenthal Music Centre* din Tel Aviv, tot atunci prezentând și o conferință la Universitatea de Muzică din Tel Aviv.

Sunetul în format numeric

Piesa *Dusk* compusă de **Adrian Borza** răspunde unei zone estetice distincte. Ea țintește avangarda, dacă ne ghidăm după categoria în care lucrarea a fost inclusă de către organizatori: *Sound Art and Installations*. Aparținând speciei numită „muzică acusmatică”, lucrarea face parte dintr-un ciclu, sugestiv intitulat

Sunetul imaginii. Situată așadar la confluența sinesteziei cu muzica electronică (obiectul sonor fiind constituit din forme vizuale), piesa *Dusk* a fost difuzată continuu pe perioada desfășurării Festivalului, ca și complement acustic al arhitecturii modernei clădiri a Conservatorului din capitala Australiei. Accentuând astfel caracterul aleatoric al muzicii, lucrarea lui Adrian Borza a fost gândită să oscileze între două aspecte definitorii ale stilului autorului: de la sublinierea detaliului la promovarea aglomerărilor sonore, într-un balans bine gradat. În acest mod, publicul a avut opțiunea de a audia piesa integral, fragmentar sau în mod repetat, după modelul unei vizite la o expoziție de pictură sau sculptură, unde actul receptării este lăsat la latitudinea fiecărui privitor în parte.

Pentru configurarea discursului, autorul a aplicat o ingenioasă operație de echivalare; el a stabilit o corespondență între punct, linie, suprafață, grad de luminozitate, culoare și parametrii muzicali – înălțimea, durata, intensitatea și spațializarea sunetului. Demersul creator al lui Adrian Borza s-a sprijinit, pe lângă inspirație, pe programele *Metasynth* și *LiSa* cu algoritmii lor, pe sintetizatorul *MIDI*, iar în faza de cizelare, pe programul *Cubase*. Dincolo de această sintaxă hibridă și dincolo de întreg laboratorul tehnic ce i-a servit artistului la materializarea ideilor sale creatoare, Adrian Borza sintetizează conținutul lucrării prin următoarea descriere: „*Dusk* este o metaforă la dilema misterioasă dintre zi și noapte, lumina răsăritului și a apusului de soare, starea dintre vis și realitate, sensul efemer al clarității și clar-obscurului”. Prezentată în primă audiție la Festivalul *Ai-maako* din Santiago de Chile, 2007, apoi redifuzată în Japonia, Serbia, Franța și Spania, lucrarea a fost de asemenea descrisă ca fiind o călătorie către universul letargic-nocturn, o oază de contemplare sonoră.

Așteptăm noi aplauze pentru compozitorii noștri și la anul, când „ISCM World New Music Days” se vor desfășura în Croația, sub tutela Bienalei de Muzică de la Zagreb.

Bianca TIPLEA TEMEȘ

Albumul „Mareșalului” scenei lirice vieneze

Viorel COSMA

Sâmbătă 26 iunie 2010, curând după miezul nopții, a căzut cortina Operei de Stat din Viena peste grandiosul spectacol de gală care a marcat încheierea mandatului celei mai longevive epoci directorale din istoria seculară a teatrului liric austriac, **era românilui Ioan Holender**. Peste 50 de personalități ale baghetei și cântului mondial care au susținut premierele Teatrului de pe Ring de-a lungul celor 19 stagioni muzicale ale lui Ioan Holender (1991-2010) au participat la marele eveniment artistic, condus de însuși directorul omagiat, spre a oferi spectatorilor acel dram de autenticitate și inedit ce a marcat momentele memorabile ale unei etape de vârf a instituției lirice în vârstă de 140 de ni. După „Era Gustav Mahler”, „Era Richard Strauss” și „Era Herbert von Karajan”, bătrâna **Wiener Staatsoper**

a consacrat și cea mai prolifică în timp: „**Era Ioan Holender**”. Ca argument documentar, cititorii de pretutindeni vor avea la dispoziție monumentalul album iconografic de 626 pagini, intitulat *Ioan Holender. Close Up. 118 Premieren Wiener Staatsoper – Wiener Volksoper*, Edition Lammerhuber.

Volumul urmărește – pe calea imaginilor color – cele mai semnificative scene din cele 118 spectacole în premieră, prezentate cronologic (cu afișul distribuției, un text introductiv, uneori cu un scurt interviu al directorului) și cu 16 „excursuri” ale lui Holender care punctează momentele istorice, unele dramatice, altele umoristice, din pragul mileniului al doilea, toate textele fiind bilingve (germană și engleză). Parcurusul artistic al celor două decenii se derulează viu, dinamic, atractiv,

fiindcă parada vedetelor este spectaculoasă și convingătoare prin calitatea excepțională a imaginilor, iar scenele de ansamblu sugerează prin regie și scenografie întreaga „filmografie” a evoluției spectacolului liric universal, de la clasic până la modern și contemporan.

Chiar de la prima premieră a stagiunii conduse de Ioan Holender (*Boris Godunov*, 6 octombrie 1991, dirijor Claudio Abbado) prezența românească în întreaga sa carieră directorală rămâne constantă și relevantă în impunerea școlii noastre de canto și a bogăției de talente componistice, regizorale, dirijorale și bineînțeles, lirice. Trei opere românești (*Oedipe* de George Enescu, *35 Mai* de Violeta Dinescu și *Zidurile* de Adriana Hölsky – ultima în premieră absolută) reprezintă un record de lucrări de compozitori români, montate în doar șase ani (1995-2001) pe scena aceluiași teatru străin! Au urmat doi regizori, Andrei Șerban (cu *Povestirile lui Hoffmann*, *Werther* și *Manon*) și Silviu Purcărete (*Roberto Devereux*), care au marcat triumfuri ale scenei lirice vieneze, unele de răsunet internațional (*Povestirile lui Hoffmann*). De spectacolul lui Jacques Offenbach și-a legat numele și dirijorul Christian Badea (20 februarie 1993). Suita cântăreților români pe afișul celor 118 premiere din capitala Austriei rămâne singulară: Eduard Tumagian (*Boris Gudunov*), Ruxandra Donose (*Oedipe*, *Trubadurul*, *Linda de Chamounix*), Mihaela Ungureanu (*Oedipe*), Liliana Ciucă (*Ermani*), Ildiko Raimondi (*Peter Pan*, *Das Traumfresserchen*, *Moise și Aron*), Alexandra Moisuc (*Jerusalem*), Marian Talabă (*Otello*), Cosmin Ifrim (*Otello*, *Roberto Devereux*), Dan Paul Dumitrescu (*Jerusalem*), Ileana Tonca (*Peter Pan*, *35 mai*, *Werther*, *Bastien și Bastienne*, *Aurul Rinului*), Sorin Coliban (*Aurul Rinului*), Angela Gheorghiu (*Faust*).

Albumul iconografic *Close Up* ne prezintă multe momente singulare ale inițiativei directorului Ioan Holender, precum turneul Operei de Stat în China și Italia (Scala), inaugurarea terasei de pe acoperișul clădirii instituției pentru operele destinate copiilor, premierele creațiilor împăratului/compozitor Leopold I (*Fiul pierdut*, *Orfeu și Euridice*), spectaculoasele *Baluri ale Operei*, montarea versiunii franceze inedite a partiturii *Lombarzii* de Verdi (*Jerusalem*), spectacolele de retragere din activitatea lirică ale lui Carreras și Domingo, concertul de gală la împlinirea celor 50 de ani de la redeschiderea Operei după Cel de-al Doilea Război Mondial etc., etc.

Carte-document, album de artă grafică superioară, mărturie literar-memorialistică de excepție a unui om care a iubit cu pasiune scena lirică vieneză, dar și director echilibrat ce nu și-a trădat idealul și nu și-a uitat semenii de unde a pornit – volumul *Close Up* se înscrie în memoria timpului nostru, ca un argument al destinului împlinit de Ioan Holender – „românul ce nu și-a lăsat de izbeliște nația”, cântărețul austriac alintat pe bună dreptate cu supremul calificativ de „mareșal al scenei vieneze”.

SATU-MARE JAZZ!

Și în 2010, organizatorii manifestării „**SamFest Jazz**” – **Primăria Municipiului Satu Mare**, cu implicarea primarului însuși, **Iuliu Illes**, **Consiliul Local Satu Mare**, **Centrul Cultural „George Mihail Zamfirescu”**, nu au dezmințit prestigiul dobândit anterior în edificarea unei sărbători muzicale cu un program atractiv și invitați valoroși, din țară și de peste frontarii.

Ediția a VI-a a Festivalului s-a derulat în sala Filarmonicii sătmărene, în perioada 23 – 26 iunie și a reunit artiști din nouă țări. Gongul inaugural a impus pe scenă grupul sătmărean „**In Jazztenso**” (cu percuționistul **Cserei Csaba**, bateristul **Szucs Jozsef**, bass-istul **Bogdan Georgescu**, ghitaristul **Goth Mihai**, pianistul **Simion Bărnăuțiu** și instrumentistul invitat **Enyedi Zsolt** la sintetizatoare), profilat

pe **fuziunea jazz-rock**. Personalitate de primă mărime a jazz-ului european, trompetistul polonez **Tomasz Stańko** (în vârstă de 68 de ani, născut în orașul Rzeszlow, localitate înfrățită cu Satu Mare), însoțit de tinerii finlandezi **Alexi Tuomarila** - pian și **Olavi Louhivuori** - baterie, a lăsat auditorilor o impresie aparte, grație tonului iradiant al trompetei, trăirii intense a actului creativ muzical, modernității limbajului sonor.

O impresie aparte a lăsat, în deschiderea celei de a doua seri festivaliere, „**Mike Godoroja And The Blue Spirit**”. Gândit ca un spectacol unitar, purtând genericul edificator „**Balkanik Zeppelin**”, recitalul s-a dovedit deosebit de atractiv, fiind mult gustat și aplaudat de public. Vervă, culoare, pregnanță, vitalitate, inventivitate improvizatorică – iată principalele attribute ale grupului bucureștean ce i-a inclus, pe lângă protagonistul vocal **Mike Godoroja**, pe **Yann Chepa** - ghitară bass, percuție, conducere muzicală, „**Mac**” **Marian Aciovăniței** - ghitară acustică și electrică, mandolină, dulcimer, **Vali Vătuu** - baterie, plus invitatul **Marius Mihalache**, virtuoz instrumentist la țambal, cu toți angajați într-o incitantă

experiență **world-etno**... Reconfigurat după tragica dispariție a liderului **Kamocsa Béla**, grupul timișorean „**Bega Blues Band**” a continuat să cultive recunoscuta diversitate a tipurilor de expresie, evantaiul de genuri și specii mergând de la **blues** și **jazz** la **pop-rock prelucrat**, **latino** și **afro** orientat de astă dată mai mult spre **jazz**, conform intenției noului lider, **Johnny Bota**. În actuala formulă au apărut **Toni Kühn** (claviaturi), **Lică Dolga** (baterie), **Alex Man** (ghitară), **Lucian Nagy** (saxofoane, percuție), **Maria Chioran** (vocal) și desigur, **Johnny Bota**, (bass, vocal). Surprinzător prin insolit, ritm alert, plasticitate a imaginisticii sonore s-a vădit quartetul ungar „**Special Providence**”, considerat un pilon al jazz-rock-ului

Lars Danielsson Trio

modern din țara sa, în ciuda tinereții componentelor, studenți la **Facultatea de Muzică „Liszt Ferenc”** din Budapesta, apreciați inclusiv pe scene din Cehia, Slovacia, Marea Britanie (în noiembrie 2009 au participat și la prestigiosul **London Jazzfestival**), artiști aliniați deopotrivă la recentul festival sătmărean: **Markó Ádám** - baterie, **Fehérvári Attila** - bass, **Kertész Márton** - ghitară, **Cséry Zoltán** - pian.

Seara a treia a fost deschisă de o nouă formație bănățeană intitulată „**Jazz Friends**”, reunind sub conducerea „decanului de vîrstă” **Toni Kühn**, ghitarist și claviaturist binecunoscut, patru mai tineri instrumentiști din Timișoara și Arad, ne referim la bateristul **Dinu Simon**, bass-istul **Uțu Pascu**, saxofonistul **Lucian Nagy** și ghitaristul **Dan Alex Mitrofan**, ultimii doi fiind absolvenți anul trecut ai **Facultății de muzică „Richard Oschanitzky”** din cadrul **Universității „Tibiscus”**. Am admirat în continuare „**Standards On Double Six**”, denotație ce se referă explicit la cele 12 coarde disponibile ale ghitarelor mânuite de **Sorin Romanescu** și **Alex Man**, doi instrumentiști de certă ținută,

ca și la factura repertorială incluzând îndeosebi **teme standard** ale jazz-ului alăturarea vocalistei de excepție **Luiza Zan** nu a făcut decît să confere carate expresive în plus unui atare trio sui generis ce a marcat una dintre culminațiile valorice ale Festivalului! Întruchipare a accesibilității, a prizei la public, combo-ul sibian „**Snaco Dixie Jazz Band**” a cucerit prin rapelul la un repertoriu de recital sinonim cu succesul (teme notorii din jazz-ul tradițional, dar și insolite „medleys” imaginate de ei, inspirate din discografia pop autohtonă și internațională, ori prelucrări după cântece din folclorul românesc; iată distribuția rolurilor interpretative ale formației – **Remus Toader** - trompetă, vocal, **Ioan Teofilat** - tuba, **Dan Oswald** - banjo, vocal, **Nelu Petcu** - trombon, vocal, conducere muzicală.

Ultima seară, duminică 26 iunie, l-a readus pe podiumul Filarmonicii pe ritmicianul **Cserey Csaba** – artist sătmărean cu incontestabilă charisma – în tandem cu talentatul ghitarist **Emil Gherasim**, acest duo evoluând sub genericul „**Macro World**”. Momentele finale ale Festivalului au

sport în progresie geometrică indicele valoric, insolitul expresiei, ca și interesul publicului. „**The Skopje Connection**” s-a recomandat ca un trio alcătuit din muzicieni de excepție, ce aparțin unor etnii și culturi muzicale diferite, precum **Luca Aquino** (trompetă, flugelhorn), nouă stea pe scena jazz-ului italian; macedoneanul **Dzijan Emin** (corn și melodica – un fel de muzicuță cu claviatură), talentat compozitor și uimitor poli-instrumentist, nume recompensat cu onorante premii; și cel mai tânăr membru, deasemenea macedonean, **Georgi Sareski** (ghitară acustică), instrumentist și compozitor specializat în domeniul artei sonore contemporane, muzician educat la „**Berklee College Of Music**” din Boston, SUA. Iar în epilog, **Lars Danielsson**, pe drept cuvânt estimat drept unul dintre cei mai buni bass-iști de jazz din Suedia (el cântă și la violoncel) a fascinat pur și simplu asistența prin capacitatea aparte de a configura, el și coechipierii săi de trio (ghitaristul britanic **John Parricelli** și **Stavros Lantsias** - pianist și baterist grec), un univers expresiv impresionant, copleșitor...

Florian LUNGU

Adio, „fată dragă“!

Octavian URSULESCU

Am fost practic legat de debutul ei. În 1986 am organizat și prezentat un mare spectacol la Sala Polivalentă din București, sub egida Casei de cultură a sectorului 5, condusă de o femeie inimoasă, doamna Rusu. În acea perioadă realizam multe emisiuni la radio, iar compozitorul Șerban Georgescu era acolo redactor, fiind colegi și prieteni. După hit-urile cu Carmen Rădulescu, descoperise o fată

frumoasă și talentată, care pe atunci lucra la aeroportul Otopeni. Șerban m-a rugat s-o introduc în distribuție, pentru că dorea s-o „testeze” în contactul cu publicul, pentru că îi compusese 2 melodii. Fără a figura pe afiș, fără a fi cunoscută, Mădălina Manole a reputat un succes imens. Ploieșteanca făcuse anterior parte dintr-un duet folk care activa în cadrul „Serbărilor Scânteii Tineretului”. Despre calitățile ei

artistice și umane mi-au oferit referințe elogioase poetul Lucian Avramescu, prezentator al manifestărilor, dar și Victor Socaci, Cristian Țopescu, George Mihăiță, colegi de scenă. De altfel, în ultimii ani Mădălina revenise la chitară, cu propriile compoziții.

Am fost apoi alături de ea la primele premii de la Mamaia, după aceea cu zeci de turnee în țară și pe litoral, organizate de impresarii Bebe Mișu și Anghel Stoian, am petrecut orele de după spectacol în camera de hotel, la o gustare frugală, amintiri, impresii, glume, proiecte.

Am prezentat-o ultima oară acum câteva luni, la Sala Palatului, la spectacolul aniversar consacrat lui Mihai Constantinescu. Arăta superb, sveltă și frumoasă ca întotdeauna, părea o mămică fericită. Publicul a primit-o, ca de obicei, cu ovații, deci nu o uitase, iar succesul nu o ocolea. Pregătea lansarea unui nou album, se mutase în casa dorită, lângă București, alături de un soț iubitor, avea numeroase planuri artistice.

Atunci, DE CE?

„Fată dragă” este cu siguranță unul dintre șlagărele uriașe ale muzicii ușoare românești, iar între cele mai fredonate 100 de titluri din ultimele 3 decenii mai sunt sigur câteva ale Mădălinei Manole.

În ultimele luni am căutat-o insistent, legat de un eveniment artistic important organizat de cunoscutul avocat Dorin Irimia. Nu mi-a răspuns nici la apeluri, nici la mesaje, ceea ce m-a îngrijorat, nu se întâmplase niciodată asta, dar aflasem din presă că are probleme de sănătate. Își dorise mult un copil și l-a avut când altele nu mai speră, după 40 de ani.

A ales însă să plece dintre noi în plină glorie și împlinire artistică, asemeni unor Jim Morrison sau Janis Joplin... Ce a cauzat gestul ei simbolic, în chiar ziua de naștere, 14 iulie? Depresie legată de trecerea timpului, de dispariția succesului, a afecțiunii publicului? Acum nu mai contează. A fost opțiunea ei.

Se cade s-o respectăm, conducând-o pe ultimul drum însoțită de aplauze, ca în 25 de ani de carieră luminoasă. Adio, „fată dragă“!

Premieră Estivală la "TĂNASE"

Spectacolul intitulat sugestiv „VARA NU-I CA IARNA” – Premiera Estivală a actualei stagiuni a Teatrului de Revistă „CONSTANTIN TĂNASE” a fost special creată de maestrul Bițu Fălțicineanu pentru Grădina de Vară „HERĂSTRĂU”. Chiar dacă nu odată ploile torențiale care s-au abătut asupra Bucureștilor au dus la suspendarea reprezentațiilor, spectacolul a continuat să se joace cu mare succes toată luna iulie. Anticipând cumva situația, regizorul spunea înainte de premiera oficială care a fost amânată pentru seara

următoare din cauza...ploii: „Vor fi „ploi torențiale” cu vedete, „tunete și fulgere” cu momente senzaționale de balet și o „grindină” de melodii interpretate de florea-cea-vestită a interpreților Teatrului de Revistă.

Dar, fie ploaie, fie soare, publicul trebuie doar să râdă, să cânte și să danseze la VARA NU-I CA IARNA!... Un spectacol din distribuția căruia fac parte Alexandru Arșinel, Nae Lăzărescu și Vasile Muraru, Cristina Stamate, Valentina Fătu, Alexandru Lulescu, Liliana Mocanu, Ortansa Stănescu, Miruna Birău, Ana

Maria Donosă, Raluca Guslicov, Monalisa Basarab, Cristian Simon, Nae Alexandru, Paul Talașman, interpreții Adrian Enache, Mirela Boureanu, Alin Gheorghisan, Radu Ghencea și Daniela Cristea și Baletul Teatrului de Revistă condus de coregraful

Cornel Popovici. Aranjamentele muzicale sunt semnate de compozitorul Dan Dimitriu, iar înainte de fiecare reprezentație Orchestra Teatrului de Revistă dirijată de Dan Ardelean susține special pentru publicul ce își ocupă locurile și se pregătește de spectacol, un recital alcătuit din partituri muzicale celebre.

Așa cum ne-a obișnuit la fiecare spectacol, Alexandru Arșinel susține în cadrul spectacolului și un recital muzical de excepție, pe lângă monologul care stârnește ropote de aplauze. Stagiunea estivală a fost o perioadă fastă pentru îndrăgitul actor și datorită faptului că a fost distins cu premii și trofee extrem de importante și de onorante: Premiul de Excelență al Revistei “VIP” înmănat în cadrul ceremoniei de la Sinaia de către interpreta Marina Voica, Premiul de Excelență – Categoria ACTORI și Premiul de Popularitate la Gala “CELEBRITĂȚILE ANULUI” 2010 și nu în ultimul rând MEDALIA de ONOARE a Federației Comunității Evreiești din România. “Pentru

activitatea artistică prodigioasă dedicată teatrului românesc, pentru o viață de om exemplară, dăruită înțelegerii și apropierii dintre oameni. Recunoștința noastră pentru un mare actor a cărui carieră se revarsă cu strălucire asupra scenei și publicului său” – este înscris pe acest omagiu adus Teatrului românesc și Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” prin

persoana directorului său, marele actor Alexandru Arșinel.

Text și foto: **Oana GEORGESCU**

În țară

35 de ani de intensă activitate muzicală, peste 2,5 milioane de albume vândute vorbitorilor de limbă română și un turneu estival de amploare - "Îndrăgostește-mă de tine". Sunt repere importante din viața și cariera lui **Gheorghe Gheorghiu**,

care oferă publicului cel de-al 15-lea album de autor. Material aniversar sărbătorit prin zece spectacole pe litoralul românesc (16 iulie - 29 august), inedit proiect produs și organizat de Mix Music Entertainment). Noul disc de autor propune 12 piese noi, majoritatea înregistrate la New Sound (Manhattan, NY). Turneul va cuprinde numai spectacole de plajă, un concept artistic deosebit din punct de vedere al locațiilor neconvenționale. Alături de Gheorghe Gheorghiu, trupa Shine, Emma Stefan și "Cherry" (trupa feminină de balet "Cireșica").

Odată cu recitalul de la Festivalul de Jazz de la Sibiu, **Horia Brenciu** dă startul concertelor *in memoriam* Frank Sinatra. Horia Brenciu a oferit publicului un show special pe scena de la Sibiu. Pentru mai bine de 150 de minute, cei prezenți la eveniment au asistat la un adevărat spectacol marca Horia Brenciu și HB orchestra: artistul MediaPro Music a interpretat piese proprii, dar și melodii din repertoriul internațional. În plus, acest festival a fost doar un început dintr-un șir de spectacole pe care Brenciu și HB orchestra le va realiza în București și în țară cu ocazia aniversării în

luna decembrie a acestui an a 95 de ani de la nașterea lui Frank Sinatra. Artistul a pregătit un spectacol unic în România cu piese de swing și jazz ale celor mai mari voci și personalități ale genului: Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis jr, Tony Bennett și mulți, mulți alții.

Peste hotare

Trupa **Sistem** - "trupa pe butoie" - a fost invitată să participe la unul dintre evenimentele organizate la Istanbul în perioada în care capitala Turciei este și capitală culturală europeană. Intitulat "Europe On Water", evenimentul găzduiește artiști din 16 țări ale Europei: Germania, Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Danemarca, Estonia, Franța, Olanda, Marea Britanie, Suedia, Italia, Ungaria, Macedonia, Polonia, Serbia și România. Concertele Sistem s-au desfășurat, pe rând, în cele două zone ale Istanbulului. Primul a avut loc în zona europeană, în piața Taksim situată în centrul orașului, iar cel de-al doilea în zona asiatică, în piața Caddebostan, aflată pe malul mării, într-o zonă rezidențială. *ICR Istanbul a promovat și susținut acest eveniment*. Debutul Sistem la Istanbul a fost fulminant, la primul lor concert fiind prezenți, după estimările organizatorilor, aproximativ 5000 de spectatori. Trupa a pregătit special pentru acest eveniment un intro de concert cu

influențe orientale care i-a încălzit pe cei prezenți. Playlist-ul a conținut atât piese proprii ale grupului, cât și cele câteva cover-uri pe care trupa le interpretează în ultima vreme, dintre care „They Don't Care About Us” (cover M. Jackson) și „People Are People” (cover Depeche Mode) au avut cel mai mare succes.

Formația **Holograf** a susținut un concert pe scena pavilionului României la Shanghai, iar a doua zi, a avut un nou recital în cadrul programului de promovare cultural-artistică a României la Expoziția Mondială 2010. Pentru mai bine de 80 de minute, depășind cu mult durata planificată a spectacolului, artiștii MediaPro Music au creat o atmosferă deosebită pentru publicul spectator alcătuit, în majoritate, de membri ai comunității române din Shanghai. Pe lângă Holograf, în perioada 16 iunie - 31 iulie pe scena pavilionului României evoluează ansamblul folcloric „Călușarii Slatinei”, cvartetul „Imporioso”, cvintetul „Composito” și fanfara „Zece Prăjini”.

După un debut plin de surprize, cu piesa „Sexy Love”, licențiată de către Media Pro Music în prezent în Grecia, Cipru, Albania, Tunisia, Olanda, Rusia, Norvegia, Suedia și Polonia, **Residence Deejays & Frisco** lansează oficial în Grecia noul single „Lovely Smile”, într-un concert extraordinar pe Sporting Stadium în Atena. Tot în această perioadă, cei trei membri ai proiectului vor organiza un casting pentru videoclipul „Lovely Smile”.

Gabi MATEI

Femina

MediaPro Music, **Alexandra Stan** se și implică în campanii umanitare. Artista a concertat la Brașov, în

Gabi MATEI

După ce a cucerit topurile din Turcia cu single-ul "My Love On You", **Anda Adam** a ajuns pe locul 1 și în Ucraina, cu aceeași piesă. "My Love On You" este pe primul loc în topul unuia dintre cele mai mari radiouri din Ucraina și, mai mult decât atât, pătrunde în forță și pe piața muzicală din Rusia. Cântecele este compus de Mihai Ristea, unul dintre membrii trupei Montuga și este piesa ce marchează reinventarea Andei Adam, transformare ce subliniază încă odată versatilitatea artistei și dorința

WWW.ALEXANDRASTAN.RO
ALEXANDRA
STAN

Anda Adam

vederea străngerii de fonduri pentru un tânăr de numai 19 ani, Grădinaru Bogdan Alexandru, care a rămas paralizat în urma unui tragic accident suferit în timpul unui meci de rugby. Pentru recuperare sa este nevoie ca Alexandru să fie transferat la o clinică din Germania unde sportul va suferi o serie de intervenții chirurgicale și tratamente care se ridică la suma

de 120.000 de euro. Împreună cu DJ Dark – resident Vibe FM, Alexandra Stan a susținut un recital în cadrul evenimentului din Club Tequila Bowling din Brașov.

"City of The Sleeping Hearts": acesta este numele celui mai nou videoclip **DJ Layla**, ce ne invită într-un oraș atemporal, unde oamenii și simțurile par a fi înghețate. "City of The Sleeping Hearts" este compusă de Radu Sârbu, fiind al doilea videoclip (după "Single Lady") care se produce în cadrul proiectului DJ Layla. Scenariul poartă semnătura Anei Sârbu, iar regia îi aparține lui Iulian Moga. DJ Layla se reîntoarce pe micul ecran împreună cu o voce nouă, pe numele ei de scenă Dee-Dee.

DJ Layla

sa de a fi mereu actuală, în concordanță cu tendințele pieței muzicale.

Proaspăt lansată pe piața muzicală românească, odată cu semnarea single-ului "Lollipop" la

O "Rază de Soare"

"Raza de Soare" se numește cel mai nou album pe care ANNES l-a lansat pe piață sub culorile CAT Music și care reprezintă pentru ea "o oază de speranță în aceste vremuri atât de dificile". Evenimentul a fost marcat mai întâi de un turneu național susținut în perioada 22.02 – 6.05 alături de Trupa "Distinto" și de Anna Lesko, turneu ce a cuprins 29 de orașe și care a făcut parte din proiectul "Artă contra drog". Lansarea oficială a albumului a avut loc însă recent,

într-un club bucureștean, unde, alături de band-ul "Perpetuum", frumoasa ANNES a interpretat piese de pe noul album și nu numai. "Raza de Soare" conține cele mai frumoase 11 piese ale artistei, printre care se numără balada "Atât de greu" - distinsă la Romanian Top Hits cu Premiul pentru "Cea mai bună compoziție muzicală" și single-ul intitulat "Convinge timpul". Pentru acest album ANNES a colaborat cu unii dintre cei mai buni muzicieni, compozitori și textieri: Adrian Romcescu, Gabriel Huiban, Alex Pelin, Mihai Postolache, Daniel

Deaconu, Keo, Mihai Coporan, Dana Dorian, Yorgos Benardes și Cornel Ilie (Vunk). ANNES a dedicat fanilor și 2 feat-uri speciale: "Am nevoie de iubire" feat Mateo și "I want to spend my life time loveing you" feat Ionuț Ungureanu ("Provincialii"). După cum vă aduceți aminte, în decembrie 2008 ANNES a cântat alături de trupa "Provincialii" în deschiderea concertului lui David Bisbal de la Sala Palatului.

Ana-Maria SZABO

Flash

Pionierii muzicii electronice din România, **Șuie Paparude**, își pot aroga de drept meritul de a reuși să reinventeze și să transmită prin muzica lor sentimentul de libertate. De-a lungul celor 18 ani de activitate au schimbat mentalități, au transmis mesaje puternice, au fost permanent determinați și perseverenți. După succesul pe care l-au înregistrat cu piesa "Cea mai bună zi", a venit momentul pentru un nou single - "S o u n d c h e c k". Videoclipul piesei este realizat de regizorul Adrian Agheniței. Decorul a fost construit în totalitate din fotografii decupate și regrupate de către Damian Groves, iar apoi, animate digital. Astfel a rezultat o animație 2 D, într-un spațiu de compozitare 3D.

Morandi

Două nume sonore ale industriei muzicale românești și-au unit forțele pentru a redefini noțiunea de "distracție". Este de vorba de **Zero & Fly Project** care vor să instige la voie bună cu piesa "BALCANI". Videoclipul piesei a fost filmat deja, iar regia este semnată de către Alex Ceaușu, cel care a mai colaborat cu băieții de la ZERO și pentru "Lay Me Down". Filmările au avut loc în 3 locații pe cât de diferite, pe atât de potrivite cu mesajul piesei - Ferentari, un lan de grâu, o nuntă.

La 12 ani de la înființarea actualei capitale a Kazahstanului, Astana, trupa **Morandi** a avut onoarea de a cânta în fața președintelui statului. Peste 30.000 de fani au fost prezenți la Arena Stadium unde Morandi și Ne-yo au sărbătorit împreună cu publicul aniversarea capitalei futuriste. Morandi au reveni și în alte două mari orașe din Kazahstan și anume în Almaty (fosta capitală a statului) și Kustanai.

Keo a încheiat filmările videoclipului pentru cel mai nou single al său "Give me your love". Piesa aduce multe noutăți în cariera artistului. În primul rând, este o colaborare cu un cântăreț francez de hip-hop, pe nume Ralflo, care a venit special din Franța pentru acest videoclip. În al doilea rând, Keo a lăsat deoparte

aerul său mai dark pentru culori vii și o atitudine fresh. Videoclipul este dominat de o prezență feminină rasantă, o dansatoare extrem de talentată, Flavia, aleasă după o preselecție riguroasă,

Băieții de la **Fly Project** au încins atmosfera într-unul dintre cele mai exclusiviste cluburi din Tirana. Fanii albanezi au luat cu asalt locația în aer liber și nici măcar ploaia care a răcorit atmosfera cu vreo două ore înainte de show nu a coborât cotele incendiare ale distracției. Concertul a durat peste două ore:

MANDALA, single-ul aflat în promovare în acest moment a fost cea mai savurată piesă, urmată îndeaproape de RAISA, dar și de piesa K-TINNE - albanezii cântând vers cu vers piesa în limba română.

Atitudine, concept, show, atmosferă, calitate sunt câteva dintre atributele pe care le întrunește noul proiect muzical **Kittens**. Aflându-se sub aripa lui **Bob Taylor** în calitate de manager și avându-l ca producător muzical pe hitmaker-ul **David DeeJay**, cele două **Kittens – Marlene și Claudia** – au toate premisele în a face performanță pe segmentul muzical abordat dance/house. Primul lor single - **Persia** - a fost primit deja foarte bine de public și beneficiază deja de un clip

filmat la mare, pe un iaht privat.

După succesul înregistrat la selecția națională Eurovision cu piesa "Around Around", compusă de el, **Cătălin Josan** revine cu o nouă melodie de dragoste ce va intra direct în inimile fanelor de pretutindeni. Pentru această piesă Cătălin a colaborat îndeaproape cu Keo, acesta din urmă împreună cu Ralpho semnând și versurile melodiei.

Tara

"Dream With You": după cum l **DJ Liviu Hodor** ne-a obișnuit deja, piesa are toate ingredientele unui hit. Acordeonul, ritmul clubbing, vocea inconfundabilă a **Tarei** sunt doar câteva dintre argumente. Și dacă în toată ecuația succesului adăugăm că "Dream With You" este compusă împreună cu băieții de la

Sunrise INC, vom ști deja că noul single va fi unul ce poate crea dependență.

Mihai ANTON

Din toamnă, povești... cu cântec! (II)

Doru IONESCU

Turneul european al emisiunii „Lumea și noi” de la TVR Internațional (dedicată din toamnă muzicienilor stabiliți în străinătate) a avut mai multe halte în Germania, începând cu München. Lângă marele oraș, la Dingolfing, este stabilit de câțiva ani fostul chitarist și lider al grupului jazz-rock și progresiv „Experimental Q”, care a funcționat la Cluj în anii '70 - '80 (cu celebre participări la festivalurile de la Sibiu ori „Club A”). Plecat în '87 din țară, **Valentin Farcaș** a continuat să cânte, apărând acasă în primii ani '90 cu un proiect solo. Nu și-a putut căra instrumentele cu mașina personală de prea multe ori, așa că a continuat tot în Germania... cu de toate pentru toți, inclusiv muzică electronică experimentală la diverse festivaluri de muzică contemporană (Darmstadt, Trossingen). Nu în ultimul rând, a cântat cu diverse trupe rock, cea mai importantă numindu-se „StarFighter”. În 2005 - 2006 a venit cu proiectul „Havoc” pe la „Stufstock”, iar în 2007 a debutat discografic tot aici, cu „Ektoplastmatische Suite”. Datorită emisiunii „Remix”, din primăvară a reluat legăturile cu membrii vechii trupe, în primul rând cu pianistul Eugen

*Petre Iordache și
Doru Ionescu*

Tunariu, stabilit la Montreal! Așa se face că în august, împreună cu bateristul Nicky Bucaciuc (și căutărilor vechilor membri continuă) vor înregistra la București un disc cu piese mai vechi și mai noi!

Despre **Viranyi Attila**, basist și lider al grupului orădean „Metropol”, aflați că este bine sănătos, maestru de sunet la Conservatorul din Freiburg. Are o panoplie întreagă de discuri (re-)produse acolo, iar la subsol un adevărat muzeu al tehnicii sunetului (analog). Pe de altă parte, după isprăvile reunirii legendarei trupe hard rock la Oradea (în 2004 respectiv 2008, când s-au împlinit 40 de ani de la fondare, dacă n-ați văzut emisiunile „Remix”), speră la un comeback bucureștean cu care vă voi ține la curent.

Berlin-ul a fost pentru numeroși muzicieni români, după scindarea sa prin infamul zid, interfața, puntea de legătură cu libertatea. În cazul suflătorului **Petre Iordache**,

metropola europeană s-a transformat în casă. În arhivele TVR stau la loc de cinste colaborările sale cu „Sfinx”, „Modern Grup”, Paul Ghențer și mulți alții. Cert e că din anii '70 a cântat cu diverse formații de estradă germane, de fiecare dată cu români, cu bateristul Sandu Preda (remember „Olympic '64”) până astăzi. Are o mică școală de muzică acasă, într-un studio amenajat inedit, cu pupitre dotate cu instrumente. Neobosit din punct de vedere muzical, dintre numeroasele sale realizări am fost impresionat de remixul piesei „Plumb” (pe versurile bacoviene) la care a fost ajutat prin net de superchitaristul nouăzecist (cunoscut acum cu „Phoenix”) Cristi Gram. Episodul emoționant al Revoluției Române trăite în fața porții Brandenburg va fi ilustrat în emisiune de un clip pe care l-am încercat cu această melodie. By the way, Petre vizitează România din ce în ce mai des...

Păunița Ionescu, celebra voce pop-rock și soul din anii '70 - '80 (inclusiv cu grupul „Catena”) a mai fost văzută pe micile ecrane în ultimii ani. Plecată la Essen dar stabilită la Hannover din 1991, atunci când a reluat cu Anca Vijan Graterol, Ortansa Păun și Lidia Creangă spiritul rockului feminin românesc („Big Mama & The Kids”), solista a ajuns în ultimii ani să conducă o trupă de gospel. În emisiune vor putea fi văzute și fragmente de pe un DVD înregistrat în concert, într-o biserică germană, de „Big Mama & The Golden Six”, fabulos! Eu unul i-aș vedea pe acei muzicieni negri (conduși admirabil de o albă!) concertând în decorul gotic de la clubul „Silver Church” din București, de Sărbători, așadar... va urma!

Eugen Ungureanu

FAVORIT
TELEVEZIUNEA CÂNTECELOR NOASTRE

In fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
si reluare sambata
ora 10.00 dimineata

www.tvbucuresti.com

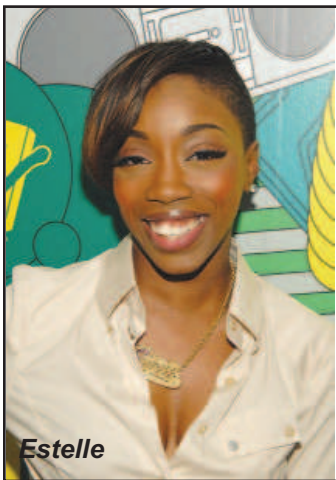
Mondo pop

Formația canadiană **Rush** a anunțat lansarea celui mai anticipat single – Caravan. Noul single va fi prezent pe albumul *Clockworks Angels*, care se preconizează că se va lansa în 2011. Pe noul album se va regăsi și single-ul "BU2B". Rush a pornit și într-un turneu *Time Machine Tour*, din 29 iunie în Albuquerque, New Mexico.

Aflat în studiourile din Miami, **Enrique Iglesias** face ultimele retușuri la cel mai divers și eclectic album al său de până acum. *I Like It* va fi primul single de pe acest nou album. De mai bine de un deceniu piesele pop cu accente latino ale lui **Enrique Iglesias** și-au găsit locul în inimile fanilor din întreaga lume, înregistrând vânzări de peste 55 de milioane de discuri, atât în limba engleză, cât și în spaniolă.

După ce a anunțat lansarea unui nou album pe 16 august – King Uncaged, și a lansat single-ul "I'm Back", **T.I.** revine de data aceasta cu o nouă piesă – Yeah Ya Know, care se va regăsi pe coloana sonoră a filmului *Takers*.

După ce a fost nominalizată la Best International Act la premiile BET Awards, **Estelle** își anunță fanii că pregătește un nou album, care se numește *All Of Me*. Artista a lansat deja single-ul oficial – *Fall in Love*.

Estelle

Immersion, cel mai nou album al formației **Pendulum**, a ajuns nr. 1 în UK Album Chart, iar în prima zi de lansare albumul s-a vândut în nu mai puțin de 21.629 de exemplare.

Muse, trupa prezentă pe noua coloană sonoră "Twilight New Saga: Eclipse" a anunțat lansarea în premieră a celui mai nou videoclip al single-ului "Neutron Star Collision (Love Is Forever)".

Formația premiată la Grammy, **Stone Temple Pilots** a revenit în lumina reflectoarelor după 10 ani cu un album selftitled, care a ocupat în top Billboard locul 2, al șaselea album de studio al lor. Primul single al albumului se numește "Between The Lines". Noul album a fost produs de grup și mixat de Chris Lord-Alge.

Cody Simpson, de doar 13 ani, a realizat o adevărată performanță muzicală, lansând un featuring cu Flo Rida pentru piesa *iYiYi*, pentru care a filmat deja și un prim clip.

A apărut ediția de colecție Elton John – Live at Madison Square Garden (Universal Music), care a fost înregistrată în New York în anul 2007, în care **Elton John** a împlinit 60 de ani. Această ediție limitată include două DVD-uri, un CD cu înregistrări live, o carte de 70 de pagini cu prezentarea hit-urilor, un poster cu Elton John, și un VIP Pass.

Cântăreață și compozitoare, câștigătoare a mai multor discuri de platină, **Melody Gardot**, a concertat la Ceremonia de deschidere a celei de-a 63-a ediții a Festivalului de Film de la Cannes la Palais de Festivals. Prestația sa extraordinară a inclus un medley din piese incluse pe coloana sonoră a filmelor „Alice în Țara Minunilor”, „A Nightmare Before Christmas” și „Beetlejuice”

Melody Gardot

Live Nation a anunțat că **Sting**, acompaniat de **Royal Philharmonic Concert Orchestra**, își va extinde turneul mondial cu apariții în Europa și Marea Britanie în această toamnă. Turneul Symphonicity va da publicului ocazia să asculte cele mai mari hit-uri ale artistului (cu numeroase albume cu vânzări globale de peste 100 de milioane de exemplare) reinterpretate pentru stilul simfonic. Orchestra va fi dirijată de Maestrul Steven Mercurio. Pentru a susține turneul, Deutsche Gramophon va lansa CD-ul *Symphonicities*.

Sting

Au trecut 6 ani de când trupa de punk rock **Green Day** a lansat unul dintre cele mai apreciate albume ale tuturor timpurilor – *American Idiot*. Fiind unul dintre albumele care au făcut istorie este normal ca acest album să revină la suprafață sub forma unui musical, jucat de actori tineri pe Broadway. Înregistrările

acestui musical, alături de contribuția celor de la Green Day au fost lansate sub forma unui album care include 21 de piese și un bonus track – *When It's Time*. Muzica este compusă de Green Day în totalitate, iar versurile au fost scrise de Billie. Alături de piesele ce fac parte din albumul *American Idiot*, fanii vor găsi și piese de pe ultimul album *21st Century Breakdown*.

Mihai ANTON

Loredana Iliosu

Ana-Maria SZABO

Nu întâmplător, periodic, vă prezentăm valorile autentice ale „juniorilor”, pentru că ele sunt cele chemate să preia peste câțiva ani ștafeta de la vedetele de azi. Mai mult, se poate observa că, în ceea ce privește muzica ușoară românească tradițională, există un vid uriaș în urma „generației de aur”. Nimeni, încă, n-a reușit să egaleze popularitatea unor Margareta Pâslaru, Marina Voica, Dan Spătaru, Corina Chiriac, etc.... Cei în activitate și azi fac săli arhipline, tocmai de aceea este trist că în urma lor nu prea pare a veni cineva cu valoare comparabilă. Neîmplinirile și „cererea pieței” au îndepărtat de muzica ușoară voci de excepție, cum ar fi Mihaela Marinache. Din fericire, cei mai mulți dintre compozitorii noștri, din lipsă de activitate notabilă, se ocupă, ca dascăli, de copiii talentați, pregătindu-i pentru Eurovision Junior, Mamaia copiilor, care la nivelul celor mici sunt mult mai bine organizate și mediatizate (Techirghiol, Aleșd, Baia-Mare, Năvodari, Onești, Bacău, ș. a.). C. Fugaru, M. Țeicu, J. Kerestely, N. Caragia, V. Popescu, D. Dimitriu, D. Lupu, M. Constantinescu, M.

Alexandru, Cr. Alivej, G. Sauciu sunt doar câțiva dintre cei care ne propun cu regularitate voci de excepție.

Unul din talentele reale impuse în ultimii ani este Loredana Iliosu. Bucureșteanca are 13 ani, fiind elevă la Școala generală nr. 1 Sfinții Voievozi. La 7 ani debuta deja la Clubul copiilor din sectorul 5, pentru ca în prezent să fie membru de baza al grupului „Andante”, cu care este solistă vocală, Loredana a

obținut premiul II la „Mamaia copiilor” 2009 și premiul I la „Cerbul de aur Junior”. Înzestrata solistă a cucerit premii la numeroase festivaluri din țară, la Techirghiol, Constanța, Onești, Sulina, Craiova, impunându-se în fața unor copii care și-au început pregătirea muzicală la vârste mult mai fragede. În plus, ea a impresionat de fiecare dată prin realul talent actoricesc, transformând fiecare cântec într-o mică scenetă, de aceea dorește să urmeze mai târziu secția Teatru de

la Liceul „Dinu Lipatti”. De altfel, remarcabilele ei înzestrări teatrale au fost remarcate și de echipa TVR, care, în urma unei preselecții exigente, a distribuit-o alături de Corina Chiriac și Dumitru „Titi” Rucăreanu în musical-ul „Unde-i Moș Crăciun?”. Cele mai importante distincții ale unei cariere în ascensiune au fost obținute cu melodii compuse special pentru ea de profesorul care o îndrumă, Mihai Șirlincan: „Aș vrea să rămân veșnic copil”, „Toata lumea râde, cântă și dansează”. Este vorba de premiul II la Sulina, pr. III la festivalul organizat impecabil la Piatra-Neamț de dl. Ouatu, de același loc 3 cucerit la „Glasul speranțelor”, la Techirghiol sau de premiul I la concursul realizat de Carmen Fulger la TVRM, „Cu pile, fără pile”. Practic, micuța performeră a apărut la cele mai importante posturi TV, de la TVR1, TVR2, TVR3 la OTV, DDTV, B1, ProTV. Dragostea ei egală pentru muzică și actorie (Teatrul de revistă „C. Tănase” are nevoie de actori cu înzestrări muzical-coregrafice!) a izvorât din participarea încununată cu cel mai deplin succes la emisiuni cum ar fi „Portativul particular”, „Hora prichindeilor”, „Premianții”, „Căsuța cu povești”, în care este invitată în mod permanent. Chiar așa, iată o sugestie pentru compozitorul Dumitru Lupu și cunoscutele sale filme muzicale pentru cei mici, în care Loredana Iliosu poate crea roluri magistrale!

De Ziua Irlandei – St. Patrick's Day

După succesul primelor ediții din 2008 și 2009, iată că și în 2010 a avut loc un spectacol în aer liber de Ziua Irlandei “St. Patrick's Day”: în București, de data asta în centrul istoric al orașului (zona Șelari-Franceză).

Ca și anul trecut, cu ocazia acestui spectacol scena a fost împodobită cu baloane în tricolorul

Irlandez: verde, alb și portocaliu. Publicul a putut să se fotografieze cu spiridușii și spiridușele care au animat piața, iar cei interesați s-au bucurat de câte un trifoi sau tricolor pictat pe obraz. Scena special amenajată a găzduit spectacole ale dansatorilor Irish Way, grupul Shannon a susținut un recital live de muzică tradițională irlandeză, iar după doi ani de absență trupa Blackbeers a revenit cu un show de rock-celtic. Pe parcursul seriei au avut loc și diferite concursuri cu premii.

Evenimentul este organizat de Asociația Culturală Româno-Irlandeză – președinte Peter Moynahan Papp.

Sorin BANU

Formații

Cargo, una dintre formațiile rock emblematice ale României, va deschide concertul **Iron Maiden** de la Cluj. Cargo a fost înființată în 1985 la Timișoara și are nouă albume de studio, printre care și un best of intitulat "XXII". Formula actuală include pe Adrian Igrășan (voce/chitară ritm), Cristian Pup (clape), Alin Achim (chitară bass), Tavi Pilan (tobe) și chitaristul Adrian Bărar, recunoscut ca lider. Cargo a obținut un

premiu la MTV Romanian Music Awards în 2005 pentru "cea mai bună trupă rock", dar și două "Discuri de Aur" pentru vânzările albumelor "Spiritus Sanctus" și "XXII".

Formația **The Marker**, câștigătoarea "GBOB 2008" România și a "Cerbului de Argint 2009", a străbătut țara în lung și-n lat, rockerii pornind într-un turneu caritabil pentru strângerea de fonduri care vor merge către Sorin Gologan, un adolescent de numai 14 ani bolnav de NEUROBLASTOM TORACIC, o formă rară de cancer. Alături de trupa The Marker au urcat pe scenă în diverse orașe: Alexandra Ungureanu, Class, Bodo (Proconsul), Mihai Trăistariu, Blaxy Girls, George Hora, Kamelia, Grimus și alții.

Vizitează www.antract.ro și vei putea asculta, în premieră, noul single "PENTRU TINE, NOU", semnat **ANTRACT**, urmând ca single-ul să beneficieze și de un videoclip la scurt timp de la lansarea oficială. Odată cu lansarea noului single va fi lansat și noul site care conține informații proaspete despre trupă și activitatea acesteia. Pentru detalii, te rugăm, transmite mesajele pe adresele oficiale ale formației ANTRACT, disponibile pe site.

Diaspora română din Finlanda a avut parte de un eveniment special: invitată de Institutului Cultural Român, formația **Iris** s-a aflat la Helsinki. În contrast cu vremea de afară, Iris a adus bucurie în sufletele românilor aflați departe de țară, care s-au bucurat enorm să asculte piese cântate în limba de acasă. Binecunoscutele hit-uri Iris au avut parte de o reacție mai mult decât entuziastă din partea publicului! La fel de caldă a fost și primirea Excelenței Sale Ambasadorul României în Finlanda, domnul Lucian

Fătu, care i-a primit pe artiști cu o deosebită ospitalitate.

Tibi Scobiola și-a început cariera în America, unde timp de 11 ani a făcut parte din peste 50 de show-uri gen Las Vegas sau Broadway. În 2007, Tibi intră în finala națională Eurovision cu piesa "Nu pot să uit" compusă de Laurențiu Duță. Și-a alcătuit și o formație: Dinu Crețu – pian, Sebastian Sandor – bass, Cezar Panaitescu – chitară, Mihai Postolache – chitară, Ciupi (Mandinga) – percuție, cu repertoriu de hit-uri internaționale. Timp de un an, **Tibi Scobiola Band** a fost în trupa emisiunii "Duminica în Familie", iar în prezent poate fi văzută alături de Mihai Morar în cadrul emisiunii "Răi da' Buni". Proiectul TSB și-a lansat de curând primul single – piesa "Away" – în colaborare cu hitmaker-ul **David DeeJay**.

Publika lansează cel de-al patrulea single "Căzut din nori", după **Yesterday**, **Perfect day** și **Unde ești**. Piesa "Căzut din nori" nu face parte din albumul "Unde ești", anunțând un viitor material din partea băieților. Videoclipul a fost filmat de regizorul Florin Botea, care i-a ținut pe băieți... suspendați pe durata filmărilor. Videoclipul poate fi vizualizat pe canalul oficial de youtube al Cat Music, precum și pe site-ul băieților.

Una din inițiativele pop-rock cele mai interesante din România la ora actuală aparține brașoveanului Gabi Isac, vechi muzician, cu stagii în diverse formații bine cunoscute, producător, instrumentist și compozitor. Formația alcătuită de el se intitulează **Anoma** și abordează cu egală măiestrie hituri internaționale și piese proprii, unele mustind de umor – ingredient care cam lipsește din muzica noastră.

"Artificii pe tavan", cel mai nou single semnat **Vunk** se va bucura, în curând, de un videoclip pentru susținerea și promovarea piesei. Regizorul implicat în

proiect a realizat un scenariu special, din a cărui distribuție va trebui să facă parte și un tânăr de 17-18 ani care să semene destul de bine cu solistul trupei Vunk.

Dan CHIRIAC

“HAIR” – la București

Celebrul musical *Hair* (scris de Gerome Ragni și James Rado, în 1968, muzica de Galt MacDermot) a fost pus în scenă și la București! Director de proiect, regia artistică, pregătirea muzicală, acompaniament și conducerea orchestrală: Sorina Creangă (U.N.A.T.C.).

Închirierea licenței pentru spectacol a fost obținută și plătită de sora sa, Lidia Creangă, veche bateristă a rockului nostru, stabilită în SUA. Cele două surori au făcut traducerea și adaptarea dialogurilor vorbite în limba română, semnează și scenografia și alegerea costumelor și a recuzitei, cumpărate tot de ele. Coregrafia spectacolului în spirit hippie este semnată de Ioana Marchidar, absolventă și ea de U.N.A.T.C., secția coregrafie.

Din distribuție fac parte: Georgiana Dumbravă, Aura Calancea, Mirela Jienescu, Raluca Caragioiu,

Menestrellii hunedoreni în Franța

După succesul repurtat la Parlamentul European de la Strasbourg, artiștii de la **Huniadi Cantores**, **Cimpoierii din Transilvania** și **Românașul** au purces la drum și au ajuns tocmai în Belfort pentru a participa la Festivalul Internațional de Muzică Universitară (F.I.M.U), ne comunică Mircea Goian, corespondent al cotidianului “Servus”, Hunedoara.

În acest an F.I.M.U a

însemnat 3 000 de artiști din 30 de țări, 14 scene, 250 de spectacole în 4 zile: rock, jazz, muzică clasică, muzica popoarelor, muzică actuală timp de 12 ore în fiecare din cele 4 zile.

Tinerii muzicieni ai ansamblului „Românașul” de la Liceul de Muzică și Arte Plastice „Sigismund Toduță” din Deva au

Claudia Costea, Daniel Dobre, Ștefan Ion, Iulian Sfircea, Eduard Cârlan, studenți și absolvenți ai U.N.A.T.C. “I.L.Caragiale” din București, și Adrian Cârchiova, Cristian Iaru, Oana Adriana Ion și Mădălina Ignat, studenți ai altor facultăți.

Trupa care cântă live este alcătuită din Sorin Ciprian Nicolescu – trompetă, Gabriel Golescu - chitară 1, Diana Paula Dudu - chitară 2, Jack Lee Golescu - chitară bas și Lidia Creangă la tobe.

Ideea de a pune acest musical în scenă i-a venit Lidiei, pentru că o reprezintă pe ea și perioada hippie a anilor '70 pe care a trăit-o din plin. Studenții s-au arătat și ei încântați de mesajul pe care-l transmite: o pledoarie pentru iubirea eliberată de orice fel de prejudecăți, un manifest împotriva violenței, și propune un nou mod de comportament, bazat pe toleranță, armonie, pace. S-a lucrat timp de un an de zile, atât în facultate cât și la Casa de Cultură a studenților din București, unde, prin bunăvoința Irinei Radu, fosta directoare, a actualului director Paul Bortaș, și a Andei Avrămuț, responsabilă cu culturalul, s-a primit sala mare de la etajul 2, atât pentru repetiții cât și pentru reprezentarea celor 4 spectacole.

Deși Lidia a plătit 20 de spectacole licențiatorului, nu s-au putut juca decât 4, deoarece, neprimind de nicăieri nicio finanțare, au trebuit să-și plătească propria prestație artistică.

Studenții și orchestra au dat fiecare cât a putut, pentru a reuși să plătească inginerul de sunet. Dar studenții au jucat excepțional, cu multă dăruire și profesionalism și merită toată lauda.

Dorin MANEA

provocat spectatorii cu ritmuri de joc, cu melodii reprezentative din folclorul românesc. Răspunsul a fost pe măsură, s-au încins hore, s-a scandat numele grupului și s-a cerut bis. Muzicienii de la **Huniadi Cantore** și de la **Cimpoierii din Transilvania** au propus un spectacol în două părți, idee care a mulțumit atât pe iubitorii de muzică renașantistă, cât și pe cei de muzică medievală și tradițională.

Impresionant este în primul rând faptul că majoritatea artiștilor prezenți la festival sunt tineri, elevi și studenți. Aceștia învață muzică în școli de profil și sunt convins că în viitor vor urma o carieră concertistică.

Daniel LUNGU

O artistă complexă

Ioan SĂTMĂREANU

Poate că într-o zi îi vom consacra **Viorelei Filip** și un "Portret componistic", date fiind preocupările sale tot mai consistente în acest domeniu. Membru al UCMR din iunie 2008, a compus deja câteva melodii, unele din ele premiate: „Gata, plec în Argentina”(pr. 3, "Cerbul copiilor", Sinaia 2007), "Ce dor mi-a fost de tine, marea mea", "Este vară, sunt la mare!" (tot pr. 3 la "Festivalul tinereții", Costinești 2008), "Printul și prințesa" (premiul special Euroconcert la Mamaia Copiilor-2009), "Lumea spune că sunt mare" (pr. 2 la Festivalul tinereții, Costinești 2009). Între compozițiile sale pentru cei mici se bucură de un mare succes "Româncuța", "Sunt fetiță voinicuță", "Te iau cu mine și pe Lună", "Milă mi-e de voi băieții", "Balerina", "Artistă eu voi fi", "O broscuță dac-aș fi", ș. a. Dar s-o luăm sistematic, pentru că această artistă complexă, despre care s-a scris relativ puțin, merită toată atenția noastră.

Născută în com. Tuzla, jud. Constanța, este fiica regretatului scriitor Stelian Filip. În paralel cu liceul, la București, urmează cursurile Școlii populare de artă, secția canto clasic, cu prof. Jean Dănescu, după care intră la Conservatorul "C. Porumbescu", absolvind facultatea de Compoziție-muzicologie. Pasiunea își spune cuvântul și se perfecționează din nou la Școala de artă, de această dată la Canto-muzică ușoară. Timp de 8 ani după aceea, predă la rândul ei la Școala populară de artă, dar la Giurgiu, perioadă în care se consacră ca solistă de muzică ușoară, cu numeroase turnee și înregistrări. Destinul face ca, după ce a fost de două ori absolventă, Viorela Filip să fie, din 1990, profesoară la aceeași Școală populară de artă din Capitală! Din această postură se poate mândri că a lansat numeroase voci care înseamnă ceva în muzica noastră ușoară: Nico, Nadine, Alice Bursuc, Radu Ilie, Alina Sorescu, Annes, Adelline, Mirela Mihalache, Radu Ghencea, Sorana Mohamad, Adina Postelnicu, Gheorghe Florin, Simona Secrier, Daniel Badea, dar și alte talente de care azi se aude poate mai puțin – Lucia Nicolae, Alexandra Șerb, Cosmin Burtică, Jean Cristea, Luminița Cișmigiu (Kalmar), Irina Ciobanu, ș. a.

Interpretă, textieră și dascăl - aceasta este **Viorela Filip**. Se înțelege, marele public o cunoaște în primul rând ca solistă de muzică ușoară, deși ea abordează la fel de bine muzica populară, jazz-ul, opera, opereta, canțoneta, romanța. Și cum să nu fie așa, când de numele ei se leagă titluri binecunoscute cum ar fi "Doar un trandafir" (Gh. E. Marian), "La o fereastră", "Când a-nceput iubirea noastră", "Vino, uită despărțirea" (Dumitru Lupu), "Fără iubirea ta" (Cornel Meraru), "Suntem numai musafiri" (Marcel Dragomir), "S-a deschis fereastra către vis" (Temistocle Popa), "O

rază de soare" (Aurel Giroveanu). A editat 5 albume, a cântat în Germania, SUA (de 7 ori), Italia, Bulgaria, Ungaria, Rep. Moldova, a evoluat la toate marile noastre festivaluri.

Ca autoare de versuri, colaborează cu mai toți compozitorii noștri: Jolt Kerestely, Marcel Dragomir, Șerban Georgescu, Dumitru Lupu, Mihai Alexandru, Viorel Gavrilă, Nicolae Caragia, Cătălin Crișan, Marian Stârcea, George Natsis, Cristian Alivej, Mihai Vanica. Cu cel dintâi a lansat și câteva albume cu cântece pentru copii. Practic, toate vedetele noastre au în repertoriu texte semnate de Viorela Filip, de la Mirabela Dauer, Corina Chiriac, Angela

Similea, Loredana Groza, Alexandru Jula, Dan Spătaru, Cornel Constantiniu, Gabriel Dorobanțu, Marina Florea, Aurelian Teмиșan la Ovidiu Komornyik, Anastasia Lazariuc, Radu Ghencea, Daniel Iordăchioae, Denis Roman, Florin Apostol, Dumitru Lupu, Nico. În această ipostază, din 1983 a colecționat o sumedenie de premii, la festivalurile de la Târgoviște ("Crizantema de aur"), Mamaia, Aleșd, Râmnicu-Sărat, Brașov, nemaivorbind de Diplomele de excelență, de onoare și de merit. Albumele lui Gabriel Dorobanțu "O picătură de amor" și "În lumea romantică", cu versuri semnate în totalitate de Viorela Filip, au primit din partea casei Electrecord "Discul de aur". Dar poate mai edificator ar fi să trecem în revistă câteva din șlagărele pe care le-am fredonat nu o dată și care au versuri aparținându-i: "Toate florile din lume", "Valsul iubirii a-nceput", "Mi-ai adus iar primăvara", "Trăiesc în lumea romantică", "Mă-ntorc la tine, mare albastră", "Steaua iubirii", "Lumea spune că-i ghinion", "S-aducem dragostea-napoi", "Lumini și umbre", "Nu e nevoie de scrisori", "Patima", "Hai, ascultă-mi inima", "Cât te-am iubit", "Mai ieși o clipă la fereastră", "Doar ochii tăi", "Îmi doresc să fiu o stea", "Să uiți că te-am iubit", "Ploaie, cântec drag", la care trebuie să adăugăm neapărat zecile de texte ale unor hit-uri pentru cei mici, nelipsite de la concursurile de gen. Este cazul unor "Cocherașul Fofăr", "Vine iarăși ciroul", "Trenul cu vise", "Am o fire de artistă", "Charlestonul", "Cum era, cândva, la Moși", "Hai, Ciquita!", "E foarte bine", "Primul fior"...

Cântăreață, profesoară, textieră, compozitoare, Viorela Filip este, de aproape patru decenii, unul dintre numele cu greutate ale muzicii noastre ușoare.

Ploaie de concerte

Călătoream până nu demult în capitalele apropiate pentru concerte atractive: iată că și Bucureștiul a devenit un centru internațional concertistic pop-rock. Am punctat câteva dintre concertele ultimelor luni, oprindu-ne la cele "de substanță", nu neapărat la cele de mare popularitate.

Muzician mai degrabă discret, cunoscut de publicul larg doar pentru „Still Got the Blues”, nord-irlandezul **Gary Moore** a urcat pe scena Ciuc Summer Fest de la Zone Arena. Unul dintre cei mai influenți chitariști ai lumii, care și-a păstrat calitatea vocii, cu excepționale însușiri interpretative și componistice. Alături de el un grup de

Gary Moore

muzicieni faimoși. Cum scrie Radu Lupașcu: Nu e super-producție, dar Gary Moore a dat una dintre cele mai frumoase lecții de muzică ale anului 2010.

Bob Dylan la București pare să fi fost o dezamăgire pentru mulți. Cum scrie Diana Popescu: Trubadurul răzvrătit pare să fi obosit. Își vede de turneu ca un funcționar care prestează către populație servicii muzical-artistice; muzicianul și-a făcut treaba la modul calculat.

Vrăjitorul muzicii electronice **Jean Michel Jarre** (alături de trei muzicieni la câteva zeci de sintetizatoare analogice) - la Sala Polivalentă din București, unde a susținut un concert organizat de Fundația Phoenix în fața a aproximativ 6.000 de spectatori. Show-ul nu a avut parte de grandoarea pentru care Jarre e faimos în întreaga lume (primăria nu a vrut să aloce ridicola sumă de 200.000 de euro), în aer liber. Elemente aparte: instrumentul numit teremin și scenografia show-ului formată din zeci de sintetizatoare și puptre de mixaj, proiecții video.

Pentru a treia oară în România dar pentru prima dată la București, **Jean Luc Ponty** a susținut un concert la Sala Palatului, alături de 3 instrumentiști de mare clasă. Cântând jazz la vioară, Jean Luc Ponty a oferit publicului bucureștean un spectacol plin de savoare, sensibil. Din păcate numărul persoanelor din public a fost mult prea mic în raport cu valoarea muzicii prezentate. Fără show, dar nu a fost nevoie, pentru că ni s-a oferit un jazz interesant, o partitură muzicală impresionantă.

Jean Michel Jarre

Eros Ramazzotti, chitarist, compozitor și solist, unul dintre cele mai mari nume ale muzicii pop-rock italiene, în turneu de promovare al noului album ("Ali e radici"). Dar pe stadionul Arcul de Triumf din Capitală nu s-au adunat mai mult de 8000 de spectatori, din cauza că prețurile biletelor au fost exagerat de piperate, Un show antrenant, pe un ecran cât toată scena au fost proiectate imagini sugestive: Ramazzotti ne-a încântat cu mai toate hiturile sale și și-a respectat publicul,

Paul Anka însoțit pe scenă de 13 muzicieni de calibrul a cântat pentru prima oară la București. Concertul organizat de Modus Production, a strâns la Sala Palatului 4000 de spectatori. Artistul și-a început recitalul din public, cu hit-ul *Diana* și a cântat și piese vechi și piese mai noi, inclusiv coveruri incluse pe discul său din 2005 – *Rock Swings*. Nu a lipsit nici momentul Michael Jackson din acest recital – Paul Anka interpretând la pian *This Is It*. Un show tip Las Vegas, fără cusur.

Paul Anka

Aerosmith (Steven Tyler, Joey Kramer, Brad Whitford, Tom Hamilton, Joe „Fuckin” Perry și Russ Irwin - "băieții răi din Boston"): anunțați inițial la RomExpo, s-au mutat la Zone Arena - 30.000 de fani și alții care au ascultat și privit de peste gard. Steven Tyler, deși a ajuns la o vârstă respectabilă (62 de ani) s-a mișcat și a cântat uimitor, efectuând o incursiune prin toată discografia trupei. Un show excelent.

Irlandezii de la **The Cranberries** la Zone Arena, reuniți după mai bine de șase ani de pauză, au oferit o porție de rock axată pe vocea inconfundabilă a solistei Dolores O'Riordan, care va împlini 39 de ani și a vorbit de cei 20 de ani de la înființarea formației. Grupul a făcut o incursiune prin toate albumele, iar publicul a cântat o dată cu ei "Linger", "Zombie" ș.a. Spectacol reconfortant, sincer.

În proiectul Blue Moods, conceput impecabil de Ioan Big, a sosit celebrul **Terence Charles "Snowy" White**, unul dintre chitariștii trupei Pink Floyd din turneul "Is There Anybody Out There? The Wall Live" (1980-1981). A (re)venit la București pentru un recital de blues pentru cunoscători și nu numai. Finețe.

„Together Live”: turneul **Winwood – Clapton**, organizat de Marcel Avram, cu o grupare de virtuozii. Pentru mulți necunoscuta a fost chiar Steve Winwood ale cărui performanțe artistice se pare că nu au fost cunoscute, de la Spencer Davis Group, Traffic, Blind Faith sau ca solo artist. A fost egalul lui Clapton pe scenă, într-un

concert de clasă.

Din păcate nu am mai avut spațiu pentru a puncta concertele unor Bobby McFerrin, Chris Rea, The Havana Lounge, John Laughlin, Duke Ellington Orchestra, Elton John, nici pentru AC DC sau Rammstein.

Gabi MATEI

Antract: „Live 25”

În ziua de azi este un adevărat miracol când o formație de top ajunge să aniverseze 25 de ani de carieră printr-un turneu național și un CD (la care am adăuga prestigiosul premiu pentru rock al revistei "A. M.")! Iată că reușește această performanță Antract, grup legendar din Rm. Vâlcea, avându-l în frunte și azi pe Bobiță Cătușanu (bass). Alături de el primesc felicitările de „La mulți ani!” Paur (vocal), Ilie „Manole” Vlad (chitară), Cosmin Cadar (tobe), Liviu Sorescu (clape), la două piese fiind invitat special Cristian Iordan, cel care a fost

inginer de sunet în studioul Wave Production, unde s-au realizat mixajele și masterizarea. Nu lipsesc titluri pe care orice iubitor al rockului le cunoaște: „Prieten”, „Ești frumoasă”, „Taci, măi femeie!”, „Inima mea”, „Blestem”, „M-am obișnuit”, „Înger”. Antract, să ne vedem cu bine la... 50 de ani de existență, veteranilor!

Cristi Gram: „State of Mind”

Chitarist de mare valoare, influențat de Yngwie Malmsteen (i se spune... Gramsteeen), Steve Vai și John Petrucci, dar experimentat inginer de sunet, se remarcă cu formației studentești în orașul natal - Petroșani, trece la Talisman și este din 2004 component al formației Phoenix.

Primul său CD, cu 7 piese instrumentale (înregistrate și produse în studioul propriu), este un proiect Elite Art Club Unesco și a fost lansat printr-un concert la Sala Radio: alături de el îi găsim pe Iulian Vrabete - bass, Ionuț Micu - baterie, Andreea Retegan - viola, Iulia Gheorghe - violoncel.

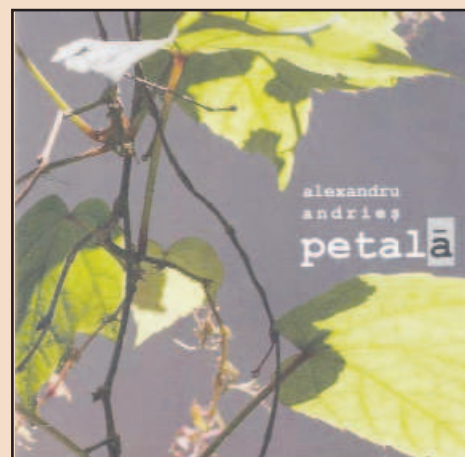
Un disc care poate fi ascultat cu plăcere nu numai de iubitorii chitarei electrice, și care ne confirmă că la 37 de ani Cristi este demult un muzician virtuoz, matur, cum sunt tot mai puțini în rockul nostru.

Alexandru Andrieș: „Petală”

Cel mai prolific cantautor ale nostru (are peste 60 de albume), ne oferă o nouă colecție de cântece noi (Black Crow Music Productions, A&A Records), fără o temă comună, dar la fel de simpatice ca de obicei (declară chiar artistul). Există și un tiraj limitat de 300 exemplare pe vinil, pentru audiofili. Piesa *Octombrie* este o adaptare în română a excepționalei piese *Octobre* a lui Francis Cabrel. În același timp cu discul a fost lansat și un album de artă fotografică de peste 100 pagini, în conexiune cu discul.

Participanți: Alexandru Andrieș – voce, chitară, pian, George Baicea – chitară, Aurel Mitran – și el acolo, Sergiu Mitrofan – voce, Maria Ioana Mântulescu – voce, Victor Panfilov – percuție,

Sorin Romanescu – chitară, Cristian Soleanu – saxofon, Mircea Tiberian – pian, Eugen Tegu – bass, Tudy Zaharescu – tobe.

Un disc al lui Andrieș nu poate fi comentat, trebuie ascultat....

Direcția 5: „Declarație de dragoste”

Cea mai “neobosită” formație a noastră (are peste 25 de discuri) ne oferă o nouă colecție de cântece romantice, domeniu în care este imbatabilă. Apărut la Cat Music, CD-ul conține 14 piese compuse de Marian Ionescu, cu

texte scrise de Cristi Enache (la 11 dintre ele), Florin Dumitrescu (1) și Adina Butar (1).

Componența stabilă (Ionescu, Enache, Damalan, Kesheri - recent a revenit alături de ei și Toni Șeicărescu), coeziunea indiscutabilă, linia stilistică unitară - sunt argumentele care au ridicat la cote uriașe popularitatea formației -

este greu de descris entuziasmul publicului (mai ales cel feminin) la concerte. Și după cum se vede, formația are în față încă mulți ani o carieră și mai are multe de spus în zona pop-rock a muzicii noastre.

Nico: „Love Mail”

După 3 ani, Nico (Nicoleta Matei) ne oferă al patrulea său CD (apărut la Cat Music), cu 12 trackuri (dintre care 3 instrumentale).

Muzica aparține soțului - Laurențiu Matei (cu o singură excepție - Laurențiu Duță). După cum declară solista, ea propune un stil în vogă europeană, combinație între pop și muzica soul a anilor '60 cu ușoare influențe rock și rnb, pentru toate vârstele, spre deosebire de muzica de club, mediatizată excesiv în România. Totul, cu sunete cât mai naturale, datorate formației Chorus Live Band: Laurențiu Matei și Bogdan Păunescu - chitare, Doru Tătaru - keyboards, Andei Frâncu - bass, Eduard Cojocaru - drums.

Voce de calitate, maturizare evidentă - muzical și conceptual.

Legacy: „Across The Times”

La 10 ani de la înființare, formația bucureșteană lansează primul CD; totul cu forțe proprii, aproape... în familie - înregistrat și

mixat în propriul studio, 10 cântece scrise de componenți (texte în engleză), grafica (excelentă) - Ovidiu Turcu (chitară, voce,

claviaturi). Alături de el se găsesc fratele Sabin - bas și... tatăl - Octavian Tani (baterie), precum și Andrei Perețianu (chitară). Doar masterizarea s-a făcut în Germania. Componența stabilă de mult timp, heavy metal după toate regulile stilului, practicat cu pasiune.

Accent... mai mult de 30

Formația tulceană ACCENT (rețineți - nu Akcent!) s-a născut acum mai bine de 30 de ani. Membri fondatori: Paul Prisada, Nicolae Sava și Gorg Torz. La început a fost un grup melopeic, iar după aproximativ o lună și-a definitivat stilul: ROCK PROGRESIV. În această perioadă au fost create piesele **Câinele Enot**, **La pescuit**, **Năzdrăvancele**, **Poveste nr.1**. După succese în festivaluri urmează înregistrări radio-TV, concerte, ascensiuni rapide în topurile de specialitate. Participarea la **Festivalul CLUB A București**, în martie 1981 (cu piesele **Șarpele întâiul**, **Oul dogmatic**, **Drum bun și Alarmă falsă**) le consolidează poziția în muzica acelor vremuri. De altfel, prezența pe primul disc LP-live "CLUB A" aduce confirmarea și consacrarea. Dar plecarea definitivă a lui Georg Torz în Germania determină schimbări timbrale în muzica Accent.

Noi apariții discografice: LP-ul **Invitație la discotecă** (1983) cu piesa **Despre artă și Rock 9**

(1985). Concomitent - concerte, festivaluri, premii de creație și interpretare. După aproape trei decenii, **ACCENT** se regroupează pentru editarea unui digi-pack: **COINCIDENȚE PREMEDITATE**. Un dublu CD, unul cu înregistrări din perioada 1979 - 1985, iar celălalt cu piese noi (2004 - 2006). Înregistrările s-au făcut la Tulcea și Karlsruhe (Germania), în studioul TONSTUDIO LUFTSTROM (proprietatea lui Torz). Pachetul conține și un DVD cu imagini vechi și noi.

Grafica pentru digi-pack și booklet aparține lui Alexandru Andrieș.

Scrie Suzan MEHMET în cotidianul **OBIECTIV**: **Cu cuvintele nu poți vorbi despre muzică. Cu stările, da. Cu vibrația din tine, de asemenea. Eu cred că "Accent" este în primul rând vibrație.** Este un pasaj din articolul scris cu prilejul unui excepțional concert intitulat „30

de ani, cinci luni și patru zile", cu Accent în formula Paul Prisada - chitară, voce, Nicolae Sava - claviaturi, voce, sax, Florin Lefter - chitară bas, Marian Ene-tobe, Călin Grigoriu - chitară solo, Florin Laghia - chitară, percuție, Dan Nica - chitară și Gheorghe Murariu - chitară. A lipsit Georg Torz, unul din greii formației, care a promis că va sosi la următoarea întâlnire...

Pagini realizate de Florin-Silviu URSULESCU

O artistă mereu reinventată

Octavian URSULESCU

I s-a spus ba „ciocârlie” (legat de interpretarea superlativă a celebrului cântec al idolului său, Maria Ciobanu, „Lie, ciocârlie”), ba „privighetoarea” (datorită glasului ei de o limpezime uluitoare). Nu știu exact cum cântă fiecare din aceste două păsărele, dar pot depune mărturie că **Marinela Pârvu** posedă o voce excepțională, pe care o stăpânește perfect în toate registrele, încântându-ne cu trilurile ei fermecate. Este nespus de simplu să scrii, într-un booklet de CD, despre un cântăreț consacrat, dar mai important este să recomanzi sau să descoperi talente în ascensiune.

O consider pe Marinela Pârvu o adevărată revelație a stagiunii muzicale 2009-2010, prin concertele susținute și prin numeroasele apariții pe micul ecran. Este o adevărată artistă aflată în actualitate, presa (inclusiv pe coperta câtorva publicații de circulație) semnalând frecvent acest lucru. Ceea ce mă impresionează, în egală măsură, este versalitatea Marinelei Pârvu, ea putând, practic, să abordeze orice gen muzical (am ascultat-o, în particular, cântând și muzică ușoară și n-o face deloc rău!).

Vine dintr-o zonă, a Vâlcei, cu tradiții folclorice extraordinare și s-a impus pentru început ca o remarcabilă tălmăcitoare a folclorului autentic, printr-un

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU
SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL
ȘI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu Dănceanu

Consultant științific: Dumitru AVAKIAN

Semnează în acest număr:

Dumitru AVAKIAN, Al. I. BĂDULESCU, Corina BURA,
Lavinia COMAN, Viorel COSMA, Grigore CUDALBU,
Rodica DĂNCEANU, Tanța DIACONESCU,
Anca FLOREA, Marcel FRÂNDEȘ, Oana GEORGESCU,
Lucia Crinela GORGĂNEANU, Loredana IATEȘEN,
Doru IONESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA,
Adrian Leonard MOCIUȘCHI, Doina MOGA,
Ion-Ivan RONCEA, Mircea ȘTEFĂNESCU, Eugen TODEA,
Bianca TIPLEA-TEMEȘ,
Florin-Silviu URSULESCU, C.D. ZELETIN

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect. 1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

album convingător, „Vis pentru românii mei”. Șansa ei s-a chemat din start colaborarea cu un adevărat maestru, dirijorul și orchestratorul cu vastă experiență Nicu Țane și cu taraful acestuia, așa cum în plan managerial îi datorează imens muzicianului Marius Ioniță, viitorului ei soț. Surprinzătoare mereu, cum spuneam, Marinela trece pe acest album, cu lejeritate, la muzica lăutărească autentică, valoroasă, propunându-ne o colecție de melodii cuceritoare, antrenante. Scriam în titlu că artista se reinventează permanent, referindu-mă și la proiectul etno-dance la care lucrează în prezent împreună cu compozitorul și orchestratorul Andrei Kerestely, primele două înregistrări, mult difuzate la TV, fiind adevărate bijuterii. Dar asta, cum se spune, e o altă poveste.

Decamdată vă invit călduros să „degustați” acest album de mare calitate muzicală, care, după atâtea kitsch-uri ale unor pseudo-artiști, repune în drepturile legitime acest gen muzical specific nouă, muzica lăutărească, la care românul face mereu apel, și când e vesel, și când e trist.

Mă bucur în egală măsură că acest proiect a fost susținut de marele om de fotbal, bunul meu prieten Gino Iorgulescu, alături de alți oameni de afaceri, excelenți cunoscători de muzică și prețuitori, iată, a adevăratelor valori. Frumoasă, mereu zâmbitoare, cu ochii ei superbi, peste câțiva ani Marinela Pârvu va fi una din vedetele noastre de prim rang!